

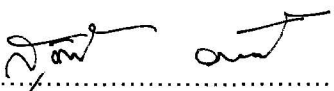
ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
การศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540)
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
สุภาณี นคร

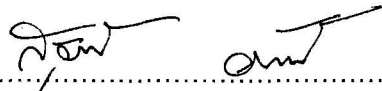
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2542

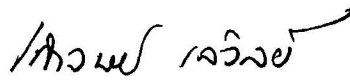
อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

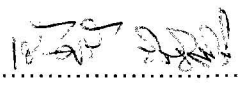

.....
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธศิริ)

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาจาก รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เสวลิย์ กรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาที่ได้รับจาก รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ และอาจารย์สมกิจ กิจพูนวงศ์ ที่ได้กรุณาแนะนำเรื่องผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย และขอขอบคุณ คุณครูประจำกลุ่มนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษา ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล

ท้ายที่สุด คุณความดีและประโยชน์ อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบแด่ บิดา – มารดา คุณครู และอาจารย์ทุกท่าน พร้อมทั้งทุกคนในครอบครัว ที่ช่วยเหลือให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

สุภาณี นคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของหลักสูตร.....	7
แผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง 2540).....	7
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530.....	12
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530.....	13
ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน.....	22
ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	41
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม.....	48

บทที่

หน้า

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล.....	49
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบ (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล.....	58
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของ ครูประจำกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบ (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล.....	64
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	66
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	66
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	68
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	80
ประวัติของผู้วิจัย.....	89

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของครูประจำกลุ่ม จำแนกตามสภาพส่วนตัว.....	48
2. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดการเรียนการสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้าน.....	50
3. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัด การเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน.....	51
4. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการสอนเสริม..	53
5. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม.....	55
6. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการวัดผลประเมินผล.....	57
7. เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามเพศ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	59
8. เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามอายุ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	60
9. เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	61

10. เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ปฏิบัติงาน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	62
11.. เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษา ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามสภาพของครูประจำกลุ่ม โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน	63
12. ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่.....	64
13. ข้อเสนอแนะของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่....	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530.....	12
2. แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530.....	13
3. แผนภูมิแสดงแผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	15
4. แผนภูมิแสดงแผน ข แผนการเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น.....	16
5. แผนภูมิแสดงแผน ค แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	17
6. แผนภูมิแสดงแผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย....	19
7. แผนภูมิแสดงแผน ข แผนการเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย.....	20
8. แผนภูมิแสดงแผน ค แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่เพียงส่งผลให้เกิดกระแสเปลี่ยนแปลงในระบบสังคมโลกเท่านั้น สังคมไทยก็ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากด้วยเช่นกัน ทางด้านเศรษฐกิจเกิดสภาวะการแข่งขันทางการค้าและธุรกิจระหว่างประเทศอย่างสูง การหาข้อได้เปรียบเทียบทางธุรกิจจำเป็นจะต้องเตรียมคน เตรียมเทคโนโลยีให้พร้อม เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิตขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียม การสร้างทักษะทางอาชีพและพัฒนาอาชีพของประชาชนในหลากหลายสาขายิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน (Globalization) คือ ความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ได้ทั่วโลก เกิดรูปแบบการแสวงหาความรู้ได้หลากหลายวิธี มีการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น บุคคลมีทางเลือกในการรับข่าวสารข้อมูลที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และได้สามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างรวดเร็ว อาจจะกล่าวได้ว่าพลังข่าวสารข้อมูลมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคลในสังคมมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนในสังคม เมื่อกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในสังคมเมืองมีโอกาสและได้เปรียบในการรับรู้ข่าวสารได้มากกว่าและรวดเร็วกว่ากลุ่มที่อาศัยในชนบทซึ่งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังไปไม่ถึงทั่วถึง กระแสการเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูลที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จำเป็นจะต้องมีการเตรียมคนให้มีความพร้อมที่จะปรับตัวและรู้จักเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารที่ดี สอดคล้องกับวิถีชีวิตตลอดจนสร้างนิสัยใฝ่รู้และสร้างโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นการเตรียมคนในสังคมไทยให้เกิดความพร้อมเพื่อขนานรับกับสังคม ยุคโลกไร้พรมแดนนั้น การศึกษาจะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ การนำมาใช้ในการพัฒนาคน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2540 : 1 ค)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) เน้นคนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้คนมีทางเลือกในชีวิต สามารถเข้ามามีส่วนในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและร่วมแก้ไขปัญหาดัง ๆ ของสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ความสำคัญของการศึกษาว่า เป็นกระบวนการที่เตรียมและนำคนไทยและสังคมไทยให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลก โดย กำหนดสังคมไทยที่พึงประสงค์ในอนาคต เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงองค์ความรู้สากลเข้ากับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยให้บุคคลได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องหลากหลายวิธีเรียนสนับสนุนการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาได้รับการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ครอบครัว และท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2540:1 ค) การก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ และการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศหรือจากภายนอก

ชุมชน จะต้องประสานควบคู่ไปกับความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญา ภาษา และ วัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นและสังคมไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535:7)

การพัฒนาหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของ “คน” การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม ชานูชัย ศรีไสยเพชร (2528 : 60) ได้พิจารณา 2 คำให้ความหมายนี้คือคำว่า การปรับปรุงหลักสูตรการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ดังต่อไปนี้

การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรบางส่วน การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใช้ หลักสูตรเก่าทั้งระบบทุกองค์ประกอบของหลักสูตร ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรควรอยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี

กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นหน่วยงานซึ่งมีภารกิจรับผิดชอบจัดการศึกษาตลอดชีวิตของปวงชน เสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขจัดปัญหาการไร้โอกาสและความไม่เสมอภาคทางการศึกษา สร้างความเข้มแข็งและมาตรฐานทางวิชาการโดยเสนอทางเลือกในการเรียนรู้ไว้หลากหลาย สนองความต้องการของบุคคลและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสุขในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในที่สุด ดังนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่และภารกิจในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคโลกไร้พรมแดนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของ “คน” โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงหลักสูตรสื่อกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการบริหารจัดการและแนวทางการดำเนินงานของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2540:2 ค)

แนวคิดเดิมเกี่ยวกับการพบกลุ่มการเรียนการสอนนักศึกษาทางไกล มุ่งเน้นเพื่อแก้ปัญหาทางการเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่มต้องรับผิดชอบแก้ไข ปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาทุกหมวดวิชา โดยที่ตนเองไม่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ และในการพบกลุ่มแต่ละครั้งจะใช้ครูเป็นศูนย์กลางกำหนดประเด็นเนื้อหาของการพบกลุ่ม นักศึกษาจึงมีส่วนร่วมกิจกรรมน้อยมาก และสื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสิ่งพิมพ์และสื่อบุคคล ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เน้นให้แสวงหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ในขณะที่เดียวกันนักศึกษายังติดนิสัยการเรียนแบบเดิมที่รอฟังการบรรยายจากครูในห้องเรียน ทั้งที่การเรียนการศึกษานอกโรงเรียน นักศึกษาต้องเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนการพบกลุ่มแต่ละครั้ง เมื่อมาพบกลุ่มจะมาซักถามปัญหาข้อสงสัยในบทเรียนเท่านั้น นอกจากนี้การประเมินผลการเรียนระหว่างภาคเรียนของครูประจำกลุ่ม แม้

เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด แต่ไม่สอดคล้องกับหลักการวัดผล และประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งทำให้การประเมินผลการเรียนไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนจบการศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร

จากสาเหตุดังกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน การศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ใหม่ โดยกำหนดให้มีแผนการเรียน 3 แผน ให้ผู้เรียน เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง แผนการเรียนทั้ง 3 แผนนี้มีจุดมุ่งหมายและ จุดเน้นที่แตกต่างกัน คือ แผน ก. แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ แผน ข. แผนการเรียนเพื่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตและ แผน ค. แผนการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรง เรียน 2540:4 ข)

จากการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการจัดการการศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาของครู ประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขต มีนบุรี กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัด กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการวัดผลประเมินผล เพื่อตอบคำถามที่ว่าครูประจำกลุ่มใน เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติหน้าที่ทั้ง 4 ด้านมากน้อยเพียง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการ ศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนาระบบการเรียนการสอนวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอน เสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพของครู ประจำกลุ่ม

3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาค้นคว้า ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาค้นคว้าสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

2. สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ของการจัดระดับการศึกษาค้นคว้าสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูประจำกลุ่มในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูประจำกลุ่มการศึกษาค้นคว้าสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่ม ในปีการศึกษา 2541 ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 2,038 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูประจำกลุ่มการศึกษาค้นคว้าสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2541 ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 134 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ เป็นสถานภาพของครูประจำกลุ่ม

2.1.1 เพศ ได้แก่

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 อายุ ได้แก่

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30 ปีขึ้นไป

2.1.3 สถานภาพสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส

2.1.4 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

2.1.5 สถานภาพของครูประจำกลุ่ม

- 1) เป็นครูประจำการ
- 2) ไม่เป็นครูประจำการ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

2.2.1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

2.2.2 ด้านการสอนเสริม

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

2.2.4 ด้านการวัดผลประเมินผล

นิยามคำศัพท์

1. ปัญหา หมายถึง สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในด้าน

1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ที่จะทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบปัญหาอุปสรรค ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ ปัญหาจากบทเรียน การวางแผนการพบกลุ่มร่วมกันระหว่างครูประจำกลุ่มกับนักศึกษา การชมรายการโทรทัศน์ตามหมวดวิชาการใช้วิธีทัศน์ประกอบ การแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียน การทำแบบฝึกหัดและการประสานงานวิชาการจากสถานศึกษาอื่น

1.2 ด้านการสอนเสริม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้นักศึกษาในวิชาที่มีความซับซ้อน ยากต่อการเข้าใจ วิชาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรคที่เกิดจากการสอนเสริม ได้แก่ การเชิญวิทยากรสอนเสริม อุปกรณ์จำเป็นในการสอนเสริม การวางแผนการประสานร่วมกันระหว่างครูประจำกลุ่มและวิทยากรพิเศษ และการติดตามผล ควบคุม กำกับดูแลการสอนเสริม

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรคมิให้การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของครูประจำกลุ่มบรรลุเป้าหมาย กิจกรรมไม่มุ่งพัฒนาตนเอง การทำกิจกรรมไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด ขาดการปลูกฝังเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างนันทนาการ จรรโลงศิลปวัฒนธรรมนิยมประเพณีที่ดี

งามของท้องถิ่นของชาติ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยการขอความร่วมมือและการพบกลุ่มไม่มุ่งให้นำความรู้ไปปฏิบัติจริงตามความต้องการของนักศึกษา ผู้ใหญ่ทางไกลและสังคม

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน หมายถึง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรคในการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การดำเนินการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผล ความไม่เข้าใจในการวัดผลของครูประจำกลุ่ม จนทำให้การวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

2. ครูประจำกลุ่ม หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร สอนโดยจัดกิจกรรมการพบกลุ่มให้กับนักศึกษาทางไกลที่เรียน โดยพบกลุ่มภาคเรียนละ 54 ชั่วโมง แบ่งเป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ในที่นี้ หมายถึงครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541

3. วิธีเรียนทางไกล หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วศึกษาหาความรู้จากชุดวิชา เอกสาร ฟังรายการวิทยุ ตามตารางออกอากาศที่กำหนดหรือสื่อต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว แล้วพบกลุ่มในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษา มีการวัดผลระหว่างภาคเรียน มีคะแนนเก็บสะสม และวัดผลปลายภาคเรียน

4. ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรในโรงเรียนและนอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา มาเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยยึดหลักสูตรพุทธศักราช 2530 ให้มีการจัดการศึกษาเป็น 3 วิธีคือการเรียนแบบชั้นเรียน วิธีเรียนทางไกล วิธีเรียนด้วยตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ละกันทั้ง 3 วิธี และเมื่อนักศึกษาสอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดก็ให้จบหลักสูตรได้แต่ละระดับ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาสามัญระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนได้อีกด้วย

5. เขตมีนบุรี หมายถึง พื้นที่ให้บริการการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 4 มีทั้งหมด 6 เขต ได้แก่ เขตดอนเมือง เขตบางเขน เขตบึงกุ่ม เขตหนองจอก เขตลาดกระบัง และเขตมีนบุรี ในที่นี้จะทำการศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำกลุ่มอยู่ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เท่านั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความหมายของหลักสูตร
2. แผนการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง 2540)
3. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2530
4. ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน
5. ทฤษฎีการเรียนการสอนผู้ใหญ่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521 : 21) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร คือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนและพัฒนาตนเองไปในทางที่โรงเรียนปรารถนา และหลักสูตรที่ดีนั้น ควรจะต้องเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนอันสอดคล้องกับความต้องการของชีวิต

เสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 :40) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรว่า

- หลักสูตรเป็นกระบวนการวิชาหรือเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน
- หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้ผู้เรียน
- หลักสูตรเป็นแผนหรือโครงการที่จัดให้แก่ผู้เรียน
- หลักสูตรเป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นลักษณะที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

ทาบา (Taba. 1962 : 9 – 10) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือแผนการเรียนรู้ซึ่งประกอบไปด้วยเป้าหมายการเรียนรู้ วัตถุประสงค์เฉพาะเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดนี้จะเป็นเครื่องชี้แนวทางการเลือกและจัดเนื้อหาวิธีการเรียนการสอนรวมถึงการประเมินผลด้วย

แผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยใช้แผนการเรียน 3 แผนดังนี้คือ

1. แผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ เป็นการส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนา

ความรู้ พื้นฐานทางวิชาการของนักศึกษาให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอในการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาโดยมุ่งให้นักศึกษามีความรู้เนื้อหาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่ออย่างเพียงพอ เช่น วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาต่างประเทศ

2. แผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชน และสังคม โดยมุ่งให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่างๆ รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการพัฒนาทักษะ และความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่างๆ รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการพัฒนาทักษะ และสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญขององค์ความรู้ การแสวงหาความรู้ และกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ศรัทธาเชื่อมั่นในกระบวนการกลุ่มและวิถีชีวิตของสังคมและวัฒนธรรมไทย

3. แผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ เป็นการส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาวิสัยทัศน์ทางอาชีพของนักศึกษาให้มีความพร้อมในการแสวงหาโอกาสและทางเลือกในการพัฒนาหรือประกอบอาชีพ โดยมุ่งให้นักศึกษามีวิสัยทัศน์ทางอาชีพ สามารถตัดสินใจในการเลือกฝึกทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษากระบวนการจัดการเพื่อพัฒนาอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ให้มีความเหมาะสมกับทักษะของตนเองและสอดคล้องกับความต้องการของตนเองและสังคม

การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยจัดเป็นแผนการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดคุณภาพมาตรฐานวิชาการ เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีการปรับวิธีการ กระบวนการเรียนการสอนให้เกิดความชัดเจนและนำสู่การปฏิบัติได้ เพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของแต่ละแผน สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาให้เกิดความเข้าใจชัดเจนเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง

แผน ก แผนการเรียนรู้เพื่อการศึกษาต่อ

เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีความพร้อมด้านวิชาการ โดยมีหลักการดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งยกระดับและขยายโอกาสให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตามความสามารถ
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ เพียงพอในการแข่งขันเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเพียงพอในการสอบแข่งขันเข้า

ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยปิดของรัฐและสถาบันการศึกษาอื่น

2. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานวิชาการเพียงพอในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3. เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสและทางเลือกในการเรียนแต่ละสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ
ความถนัดและความพร้อมของตนเอง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

1. เป็นผู้มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการเพียงพอในการศึกษาต่อ
2. เป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักคิดวิเคราะห์ ทำเป็น คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น
3. เป็นผู้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใฝ่รู้ รักเรียน
4. เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย
5. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม
6. เป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในชีวิตประจำวัน
7. เป็นผู้กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น วิพากวิจารณ์อย่างมีวิจารณญาณ

แผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์
และความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง สามารถโยงความรู้สู่ชีวิต
และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยมีหลักการ ดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งบูรณาการความรู้สู่ชีวิต ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของปวงชน

2. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน

3. เป็นการจัดการศึกษาที่ยอมรับประสบการณ์ของบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร
และเน้นการพัฒนาทักษะจากการปฏิบัติจริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่จำเป็น และสามารถนำมาใช้
ประโยชน์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง

2. เพื่อให้มีความตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่างๆ รวมทั้งกระบวนการ
การปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ชุมชนและสังคม

3. เพื่อให้มีความสามารถและความชำนาญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถ
นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปรับตัว การแก้ปัญหา การพัฒนาคุณภาพตนเอง ชุมชน สังคมได้
อย่างเหมาะสมตามเอกกัตบุคคล

4. เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญขององค์ความรู้ และการแสวงหาความรู้
ยอมรับความจำเป็นในกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความศรัทธา เชื่อมั่นในกระบวนการ
กลุ่มและยึดมั่น ในวิถีชีวิตของสังคม และวัฒนธรรมไทย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

1. เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ใฝ่รู้ รักเรียน อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. เป็นผู้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ สามารถบูรณาการความรู้สู่วิถีชีวิต
3. เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย
4. เป็นผู้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะกระบวนการกลุ่ม
5. เป็นผู้มีความสุขพองามมีสมรรถนะทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
6. เป็นผู้มีความรัก ความภาคภูมิใจ ความผูกพันกับชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน สังคมของตนเอง
8. เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในชีวิตประจำวัน

แผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ

เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ทางอาชีพ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกฝึกทักษะ อาชีพ หรือศึกษาการประกอบอาชีพ ให้มีความเหมาะสมกับทักษะของตน และความต้องการของตลาดหรือสังคม พัฒนาอาชีพที่มีอยู่ หรือเตรียมการเพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

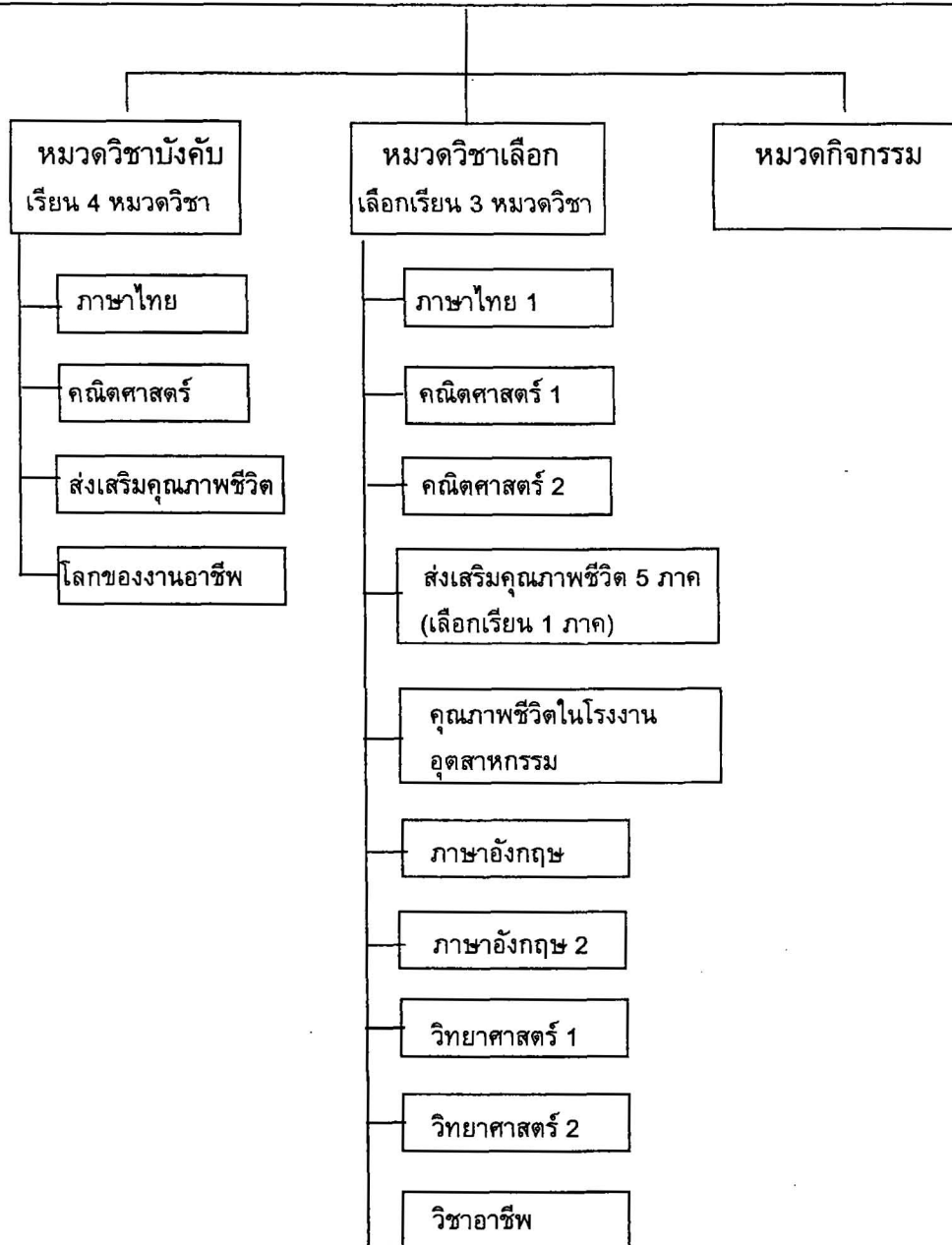
1. เพื่อให้นักศึกษามีกระบวนการคิด การวิเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผลในการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้นักศึกษาที่ยังไม่มีอาชีพ สามารถมองเห็นช่องทาง และนำสู่การประกอบอาชีพได้
3. เพื่อให้นักศึกษาที่มีอาชีพอยู่แล้วสามารถพัฒนาหรือสามารถเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพให้มีความมั่นคง เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสังคม
5. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

1. เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์และทักษะทางอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคม
2. เป็นผู้มีความกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ใฝ่รู้ รักเรียน อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. เป็นผู้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ สามารถบูรณาการความรู้เข้าสู่วิถีชีวิต
4. เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นประชาธิปไตยในทางอาชีพ
5. เป็นผู้มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะกระบวนการกลุ่ม

6. เป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในชีวิตประจำวันและการพัฒนาอาชีพ
7. เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน

**โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2530**

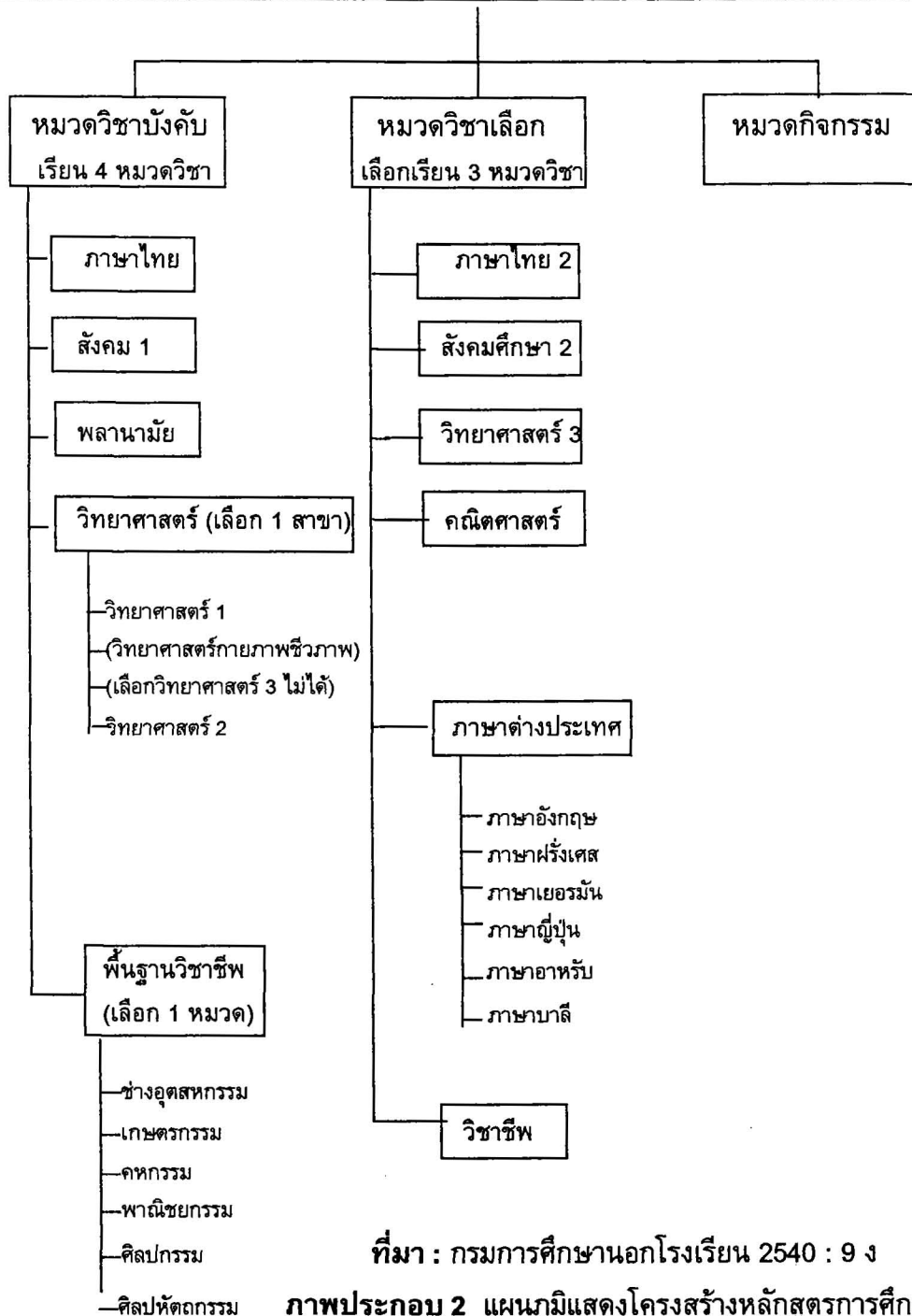

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 8 ง

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

ผู้ที่จะจบหลักสูตรต้องสอบได้หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา และหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา รวมไม่น้อยกว่า 7 หมวดวิชา และต้องมีการเรียนหมวดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

**โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2530**

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 9 ง

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอก
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

ผู้ที่จบหลักสูตรต้องสอบได้หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา และหมวดวิชาเลือกไม่
น้อยกว่า 3 วิชา รวมไม่น้อยกว่า 8 หมวดวิชา และต้องมีผลการเรียนหมวดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิตตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

แผนการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แผน แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ

นักศึกษาที่เลือกเรียนแผนนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา และหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา ตามความถนัดและความสนใจ สำหรับหมวดวิชาเลือกได้แบ่งออกเป็น 4 สายคือ

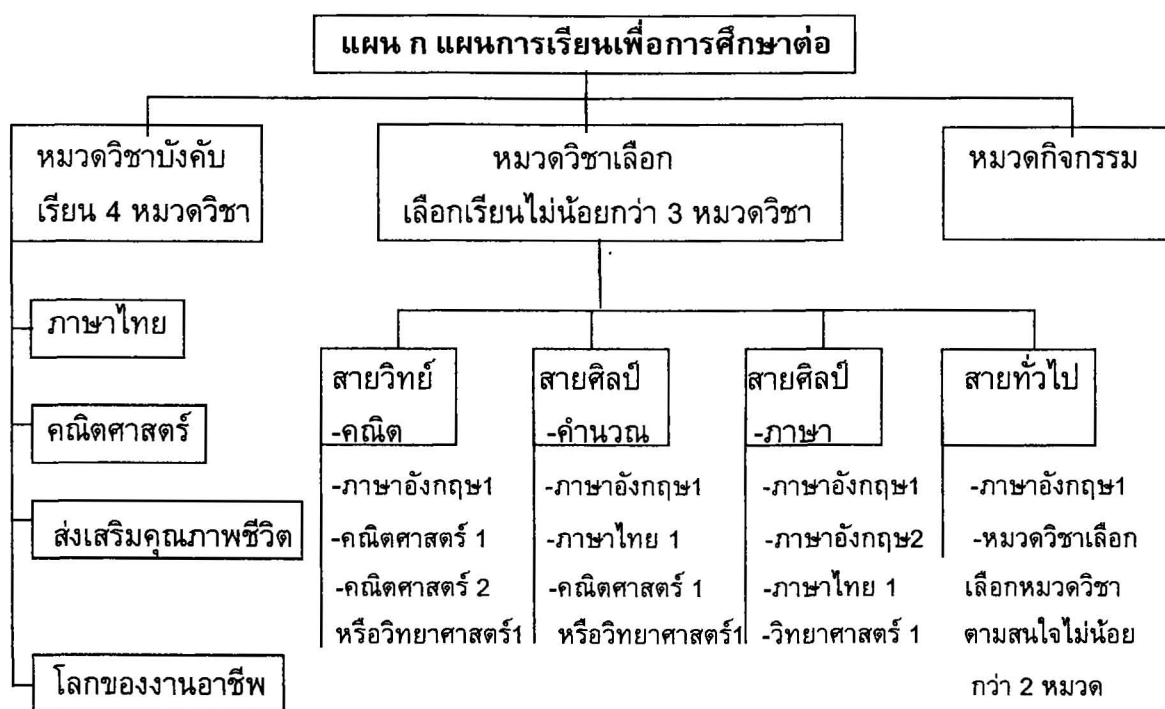
สาย วิทยาศาสตร์ นักศึกษาที่เลือกเรียนสายนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชาและลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ 1 คณิตศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 2 หรือวิทยาศาสตร์ 2 ในหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา

สาย ศิลป์-คำนวณ นักศึกษาที่เลือกเรียนสายนี้ต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา และลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ 1 และภาษาไทย 1 คณิตศาสตร์ 1 หรือวิทยาศาสตร์ 1 ในหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3

สายศิลป์-ภาษา นักศึกษาที่เลือกเรียนสายนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชาและลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ 1 ภาษาอังกฤษ 2 และภาษาไทย 1 ในหมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา

สาย ทวิไป นักศึกษาที่เลือกเรียนสายนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชาและลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ 1 และหมวดวิชาเลือกตามความถนัดและความสนใจอีกไม่น้อยกว่า 2 หมวดวิชา

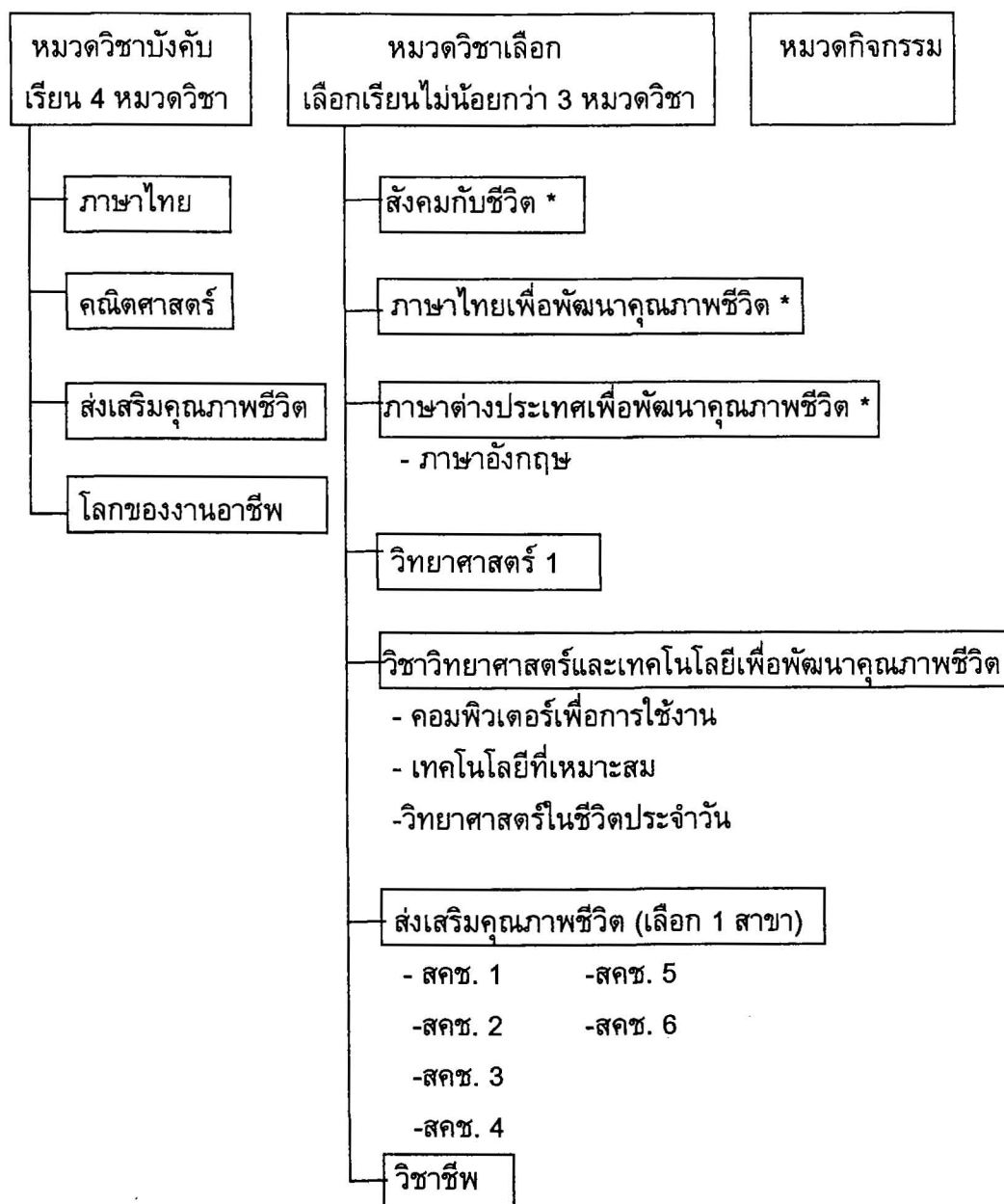
มีการจัดแผนการเรียนให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา และหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ซึ่งอาจศึกษาได้จากตัวอย่างแผนการเรียนดังต่อไปนี้

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 11 ง

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงแผนการเรียน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

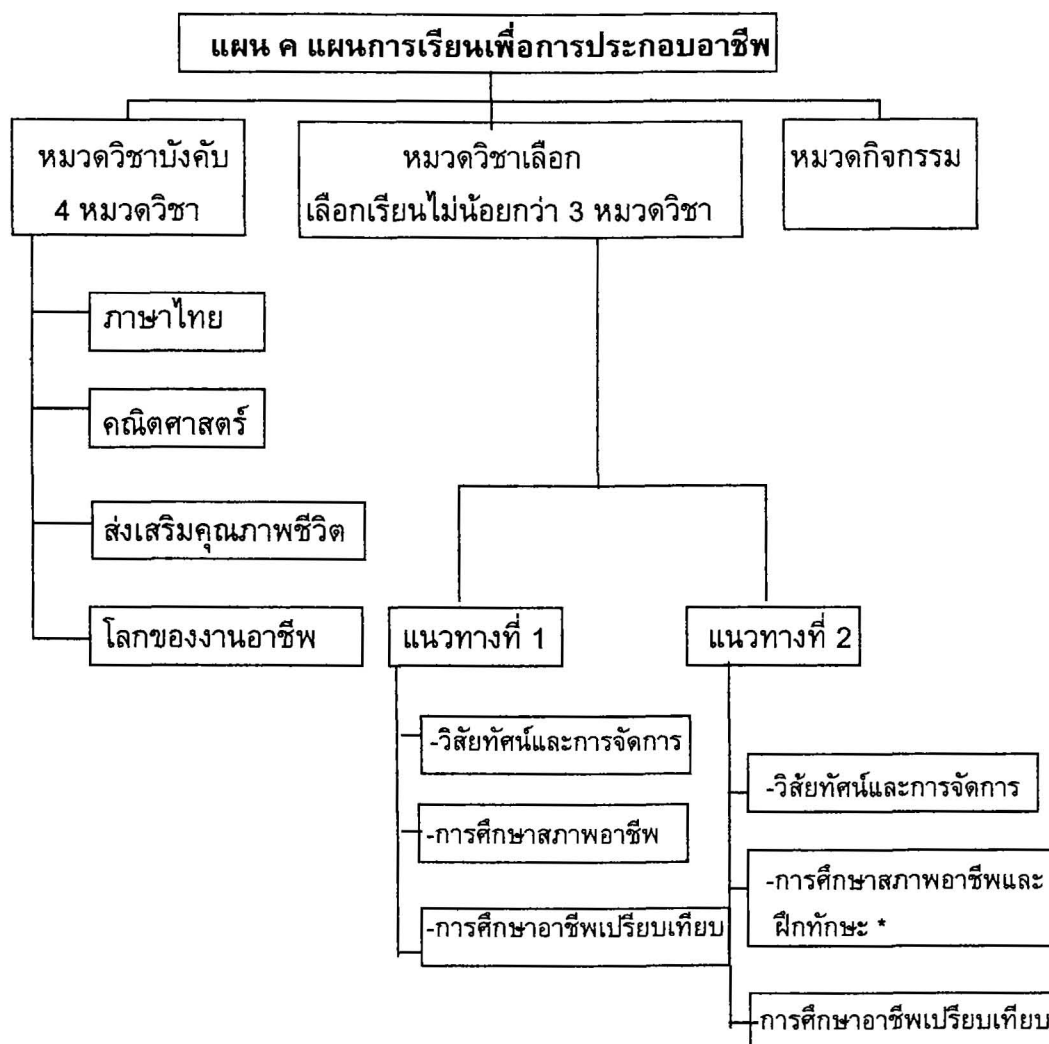

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 14 ง

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงแผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หมายเหตุ * เป็นหมวดวิชาที่ต้องพัฒนาเพิ่มขึ้นใหม่

* นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกคนต้อง
ลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาสังคมกับชีวิต และหมวดวิชาเลือกอื่น ๆ อีกไม่น้อยกว่า
2 หมวดวิชา

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 16 ง

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิแสดงแผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- หมายเหตุ *
- * หมวดวิชาเลือกเป็นหมวดวิชาที่ต้องพัฒนาเพิ่มขึ้นใหม่
 - * นักเรียนที่เลือกเรียน แผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ ทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชาในแนวทางที่ 1 หรือ หมวดวิชา ในแนวทางที่ 2 ตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา

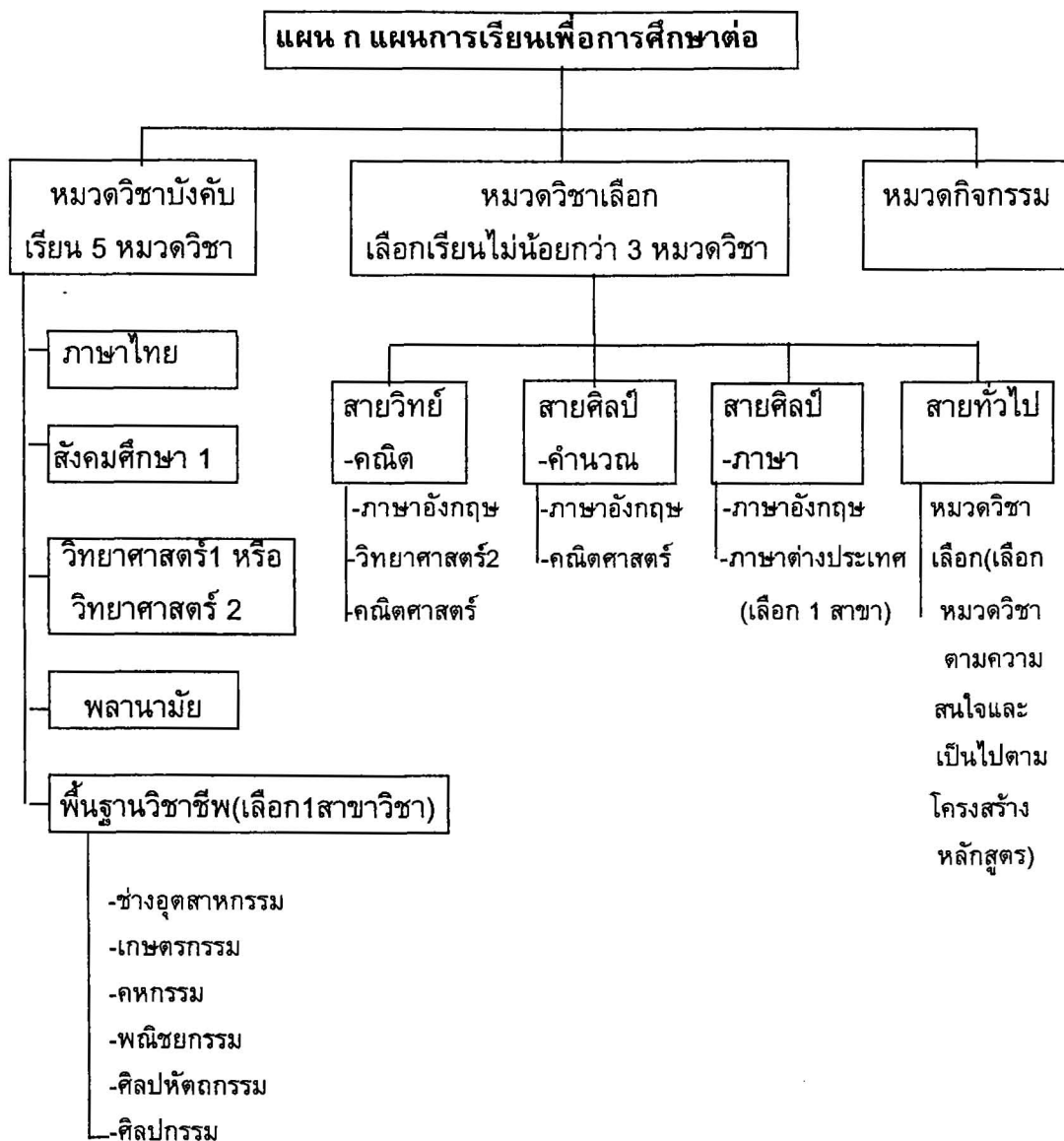
แผนการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แผน ก แผนการเรียนรู้เพื่อการศึกษาต่อ

นักศึกษาที่เลือกเรียนแผนนี้ ต้องลงทะเบียนเรียน หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา และ
หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา ตามความถนัดและความสนใจ สำหรับหมวดวิชาเลือก
แบ่งออกเป็น 4 สายคือ

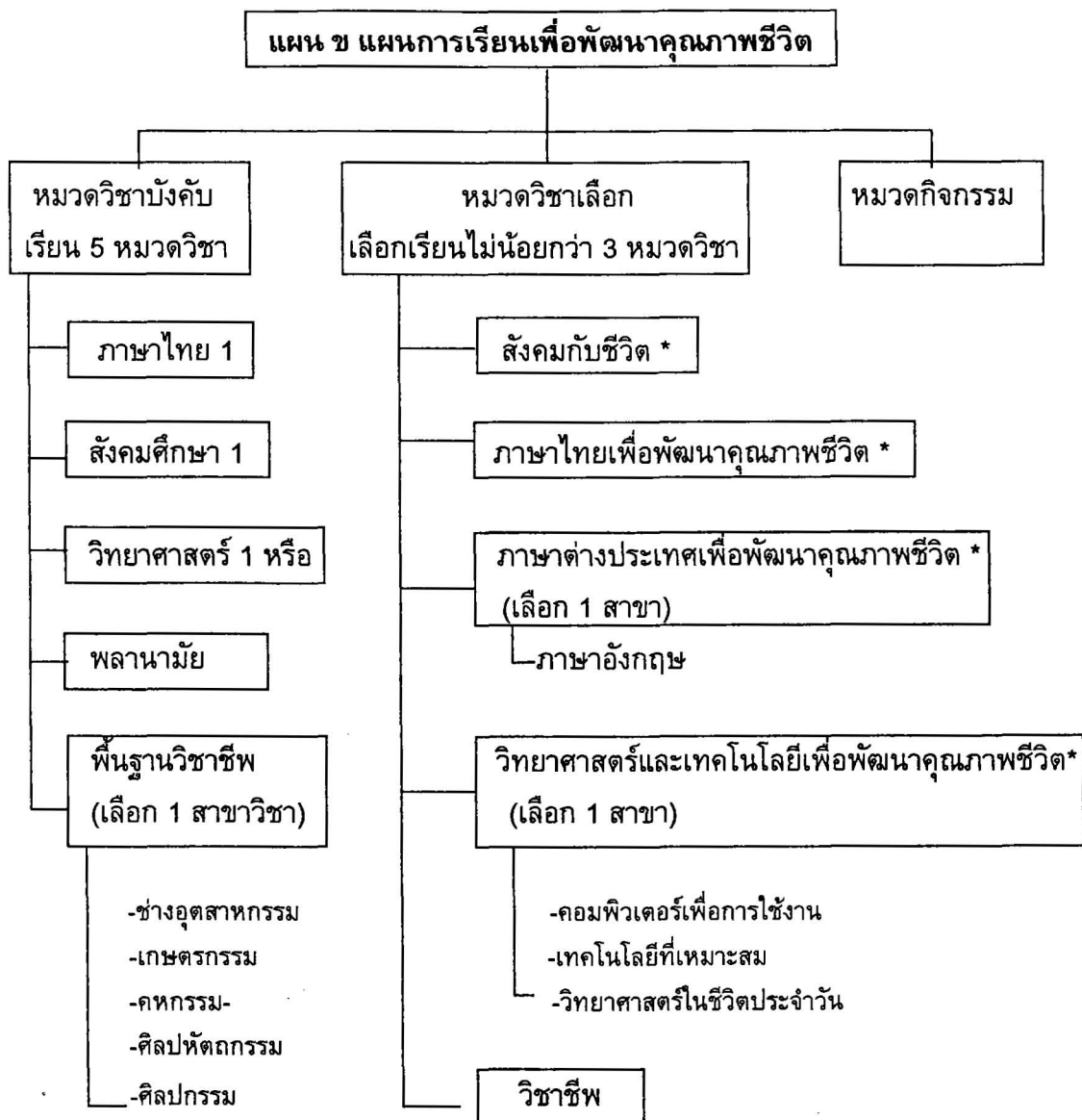
1. สายวิทย์ – คณิต จัดให้สำหรับผู้ต้องการจะศึกษาต่อในกลุ่มสาขาวิชาเกี่ยวกับสุขภาพ
วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ฯลฯ
2. สายศิลป์ – คำนวณ จัดให้สำหรับผู้ต้องการจะศึกษาต่อในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พณิชยศาสตร์ ฯลฯ
3. สายศิลป์ – ภาษา จัดให้สำหรับผู้ต้องการจะศึกษาในกลุ่มวิชาอักษรศาสตร์ ศิลป
ศาสตร์ นิติศาสตร์ ครุศาสตร์ ฯลฯ
4. สายทั่วไป จัดให้สำหรับผู้ต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ

การจัดแผนการเรียนรู้ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา และหัวหน้าครูประจำกลุ่ม ซึ่งอาจ
ศึกษาได้จากตัวอย่างแผนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 19 ง

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิแสดงแผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

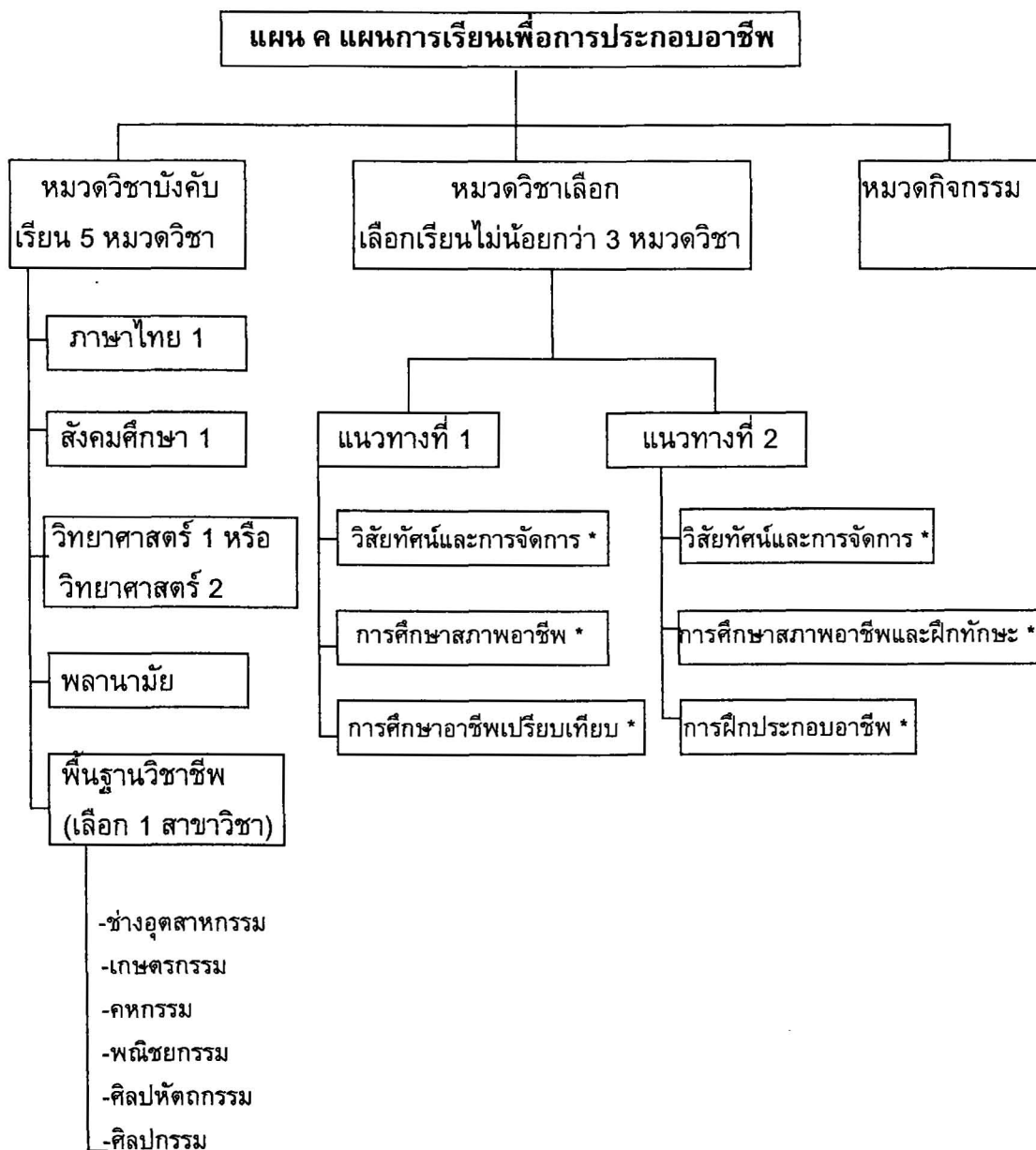

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 23 ง

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิแสดงแผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หมายเหตุ * เป็นหมวดวิชาที่ต้องพัฒนาเพิ่มขึ้นใหม่

* นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ข แผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาสังคมกับชีวิต

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 25 ง

ภาพประกอบ 8 แผนภูมิแสดงแผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หมายเหตุ * เป็นหมวดวิชาที่ต้องพัฒนาเพิ่มขึ้นใหม่

* นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ค แผนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ ทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาเลือกตามเงื่อนไขของแผนการเรียนรู้ในแนวทางที่ 1 หรือแนวทางที่ 2 ไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา

ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นการชดเชยโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยพลาดหรือขาดโอกาสทางการศึกษาในช่วงปฐมวัย เพื่อให้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้นตามความต้องการของเอกัตบุคคล การพัฒนาหลักสูตรจึงมุ่งเน้นให้เป็น “หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม” วิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมีเจตนารมณ์ที่จะ “สอนคน” มากกว่าที่จะ “สอนวิชา” นั่นคือ หลักสูตรมีเจตนารมณ์ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่เกี่ยวกับชีวิตและสังคม เพื่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคมเป็นหลัก กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองแล้ว ยังมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่จะพัฒนาทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตและสังคม

เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรในลักษณะเป็นการศึกษา “เพื่อชีวิตและสังคม” และสอดคล้องกับแผนการเรียนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการเพิ่ม “ทักษะชีวิต” ที่จำเป็นเพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการอย่างเพียงพอในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันและพัฒนาหรือปรับปรุงอาชีพและการงาน โดยใช้สื่อหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมียุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ คือ

1. ใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้
2. ใช้เครือข่ายช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง
4. เน้นการบูรณาการเรียนรู้สู่วิถีชีวิตการเรียนรู้
5. เน้นการใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้

หลักการ

1. ชุมชนเป็นแหล่งวิทยาการที่รวบรวมองค์ความรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นวิถีชีวิต
2. การเรียนรู้ที่จะเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง คือการเรียนรู้สาระที่เกี่ยวกับชุมชน เพื่อชุมชน โดยมีชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาและชุมชนยังได้รับการบริการจากนักศึกษาด้วย

แนวทางปฏิบัติ

1. จัดทำทำเนียบผู้ชำนาญการในท้องถิ่น ระบุชื่อที่อยู่และสาขาความชำนาญการ
2. สสำรวจแหล่งวิทยาการทั้งภาคเอกชนรวมทั้งสถานประกอบการที่มีอยู่ในชุมชน
3. วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรและกำหนดแหล่งวิทยาการบทบาทและภารกิจของวิทยาการ
4. ประสานงานและจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษา

การจัดกิจกรรม

1. เชิญ/จัดให้ผู้ชำนาญการในชุมชนเป็นผู้สอน เป็นวิทยากรเป็นผู้นิเทศหรือผู้ประเมินผล การจัดกิจกรรมการศึกษา
2. มอบหมายให้นักศึกษาร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมสังคมและกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ
3. การพบกลุ่มเพื่อเรียนรู้สภาพ หรือสาระของชุมชน ดำเนินการจัดพบกลุ่มในชุมชน โดยเชิญผู้รู้ในชุมชนหรือสถานประกอบการเป็นวิทยากร/ผู้ประเมินผล
4. จัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานรวบรวมข้อมูล และ/หรือเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการในชุมชน
5. การทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ในลักษณะกิจกรรม/โครงการพัฒนาชุมชน ให้ผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการในโครงการกำกับ ควบคุมดูแลและประเมินผล
6. เปิดโอกาสให้ชุมชนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมสาระ เนื้อหา จุดเน้น และแนวทางทำกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน

ใช้เครือข่ายช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักการ

ทุกส่วนของชุมชนสังคมเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะทั้งหมดหรือเป็นเพียงบางส่วนจึงถือเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เครือข่ายการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายบุคคลองค์กรมูลนิธิสถานประกอบการ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งระบบ หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างครอบคลุมทั่วถึง

แนวทางปฏิบัติ

1. ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
2. สำรวจและระบุเครือข่ายที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ประสานงานและวางแผนกับเครือข่าย ในการจัดกิจกรรมการศึกษาหรือกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรม

1. เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเนื้อหาที่ยาก ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
2. ให้นักศึกษาได้ทดลองสาธิตและทดลองหรือปฏิบัติจริงกับเครือข่ายการศึกษา
3. ขยายจำนวนเครือข่ายการศึกษานอกโรงเรียนให้ครอบคลุมทั่วถึง ประชากรกลุ่มเป้าหมายและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเนื้อหาและรูปแบบ

มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

หลักการ

การจัดประสบการณ์ตรงกับการให้นักศึกษาได้มีการปฏิบัติจริงจะช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากของจริงลงมือปฏิบัติในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

แนวทางปฏิบัติ

1. วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร ระบุสาระเนื้อหาที่สอดคล้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

2. กำหนดเนื้อหาและวิธีการปฏิบัติแหล่งวิทยาการและลักษณะกิจกรรมอย่างชัดเจน

3. วางแผนร่วมกันระหว่างครูนักศึกษาวิทยาการและแหล่งวิทยาการ

การจัดกิจกรรม

1. ใช้สื่อ อุปกรณ์ ซึ่งเป็นของจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. จัดนักศึกษาเรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือจำลองสถานการณ์จริง

เน้นการบูรณาการเรียนรู้อิสระชีวิต

หลักการ

1. คุณค่าของการศึกษาประเมินได้จากการบูรณาการระหว่างองค์ความรู้และการนำไปใช้ในวิถีชีวิต

2. แนวคิดเชิงบูรณาการเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตตนเอง ชุมชนและสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้และทำงานอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

แนวทางปฏิบัติ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำประสบการณ์ของผู้เรียน มาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. กำหนดประเด็นเพื่อการสำรวจหาข้อมูล การทำโครงการ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการทำงานหรือวิถีชีวิตของนักศึกษา

3. ครูและนักศึกษาร่วมกันระบุเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถจะบูรณาการหรือนำไปสู่วิถีชีวิตของนักศึกษา

การจัดกิจกรรม

1. ครูประจำกลุ่มวางแผนร่วมกันกับนักศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม

2. การกำหนดประเด็นจากสาระที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่เป็นวิถีชีวิตการทำงาน เพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและการทำงานของนักศึกษา

3. มอบหมาย/กิจกรรมต่อเนื่องที่นักศึกษาสามารถนำไปเรียนรู้ หรือพัฒนาการทำงาน การพัฒนาตนเองในวิถีชีวิตได้

4. เน้นให้นักการเรียนรู้หรือการสร้างประสบการณ์ชีวิตจริงในระยะเวลาอันรวดเร็ว การกำหนดสาระเนื้อหาและประเด็นต่างๆ จึงควรพิจารณาถึงประสบการณ์และการนำไปใช้จริงของนักศึกษาเป็นหลัก

5. การประเมินผลเน้นให้นักการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความก้าวหน้าของนักศึกษาเป็นหลัก การรวบรวมข้อมูลควรเป็นทั้งแบบไม่เป็นทางการและเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

เน้นการใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักการ

กระบวนการกลุ่มเป็นวิถีชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบัน กลุ่มสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มสัมพันธ์ในการเสริมการเรียนรู้และศักยภาพด้านต่างๆ ของนักศึกษา ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญไปสู่การแสวงหาความรู้พัฒนาตนเอง สังคมและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติ

1. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกลไกสำคัญในการที่จะให้นักศึกษาทำกิจกรรมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมสังคมและกิจกรรมการพัฒนา

2. ส่งเสริมการประเมินผลงานของนักศึกษา โดยให้ความสำคัญแก่การทำงานในลักษณะกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรม

1. สร้างความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะให้นักศึกษามีความชัดเจนเกี่ยวกับการทำงานในลักษณะที่เป็นกระบวนการกลุ่ม สร้างความตระหนักให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญในการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน การเรียนรู้ และการพัฒนาต่างๆ

2. จัดประเด็นหรือประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่นักศึกษาที่ส่งเสริมการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ แก้ปัญหาหรือการพัฒนาต่างๆ เช่น การรวบรวมข้อมูล การวางแผน การแก้ปัญหา การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริง เป็นต้น

3. การประเมินผลสัมฤทธิ์หรือความก้าวหน้าของนักศึกษา ให้เน้นหนักกระบวนการกลุ่มเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการประเมินผล

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างกลุ่มสัมพันธ์ที่ดี นักศึกษามีโอกาสที่จะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานในกลุ่มหรืออาจให้นักศึกษาได้ย้ายกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อการเพิ่มพูน ประสบการณ์การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างหลากหลาย

การสอนเสริม

การสอนเสริม เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้นักศึกษาในวิชาที่มีความซับซ้อน ยากต่อการเข้าใจ วิชาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่องโดยมีวัตถุประสงค์การสอนเสริมในแต่ละแผน ดังนี้

การสอนเสริมในแผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาให้เพียงพอต่อการสอบแข่งขันเพื่อการศึกษาต่อ เพิ่มความเข้มข้นในความรู้ทางวิชาการ ตลอดจนมีโอกาสได้ทดลองหรือปฏิบัติจริงในหมวดวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติ

การสอนเสริมในแผน ข แผนการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาอาชีพเฉพาะทางที่จำเป็นต้องเชียววิทยาการผู้ชำนาญการผู้ประกอบการหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนเพิ่มเติม หรือให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

การสอนเสริมในแผน ค แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษามีความรู้ในเนื้อหาด้านทักษะอาชีพเฉพาะ จึงจำเป็นต้องหาแหล่งวิทยาการ หรือสถานประกอบการเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะทางอาชีพตามที่ตนเองต้องการ

แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเสริม

1. ให้สถานศึกษาจัดสอนเสริมให้แก่ศึกษาในบางหมวดวิชาที่มีความจำเป็นตามแผน ก แผน ข แผน ค ดังกล่าว ไม่เกิน 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียนตามความจำเป็นของแต่ละหมวดวิชาเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่ครูประจำกลุ่มวิชาได้สอนไว้จากการพบกลุ่มปกติ

2. สถานศึกษาต้องจัดให้มีสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอนเสริม หรือการทดลอง/สาธิต

3. หัวหน้าสถานศึกษาในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน และครูประจำกลุ่ม ร่วมวางแผนการสอนเสริมในแต่ละหมวดวิชาในแต่ละภาคเรียน

4. ดำเนินการสอนเสริม โดย

4.1 ครูประจำกลุ่มที่รับผิดชอบหมวดวิชา (โดยไม่สามารถเบิกค่าตอบแทนการสอนเสริม)

4.2 วิทยาการพิเศษมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในหมวดวิชาต่างๆ หรือประสานงานกับโรงเรียนในชุมชนเพื่อฝึกทักษะ การทดลอง การปฏิบัติจริงในห้องปฏิบัติการ

5. วิทยาการพิเศษหรือครูประจำกลุ่มที่รับผิดชอบหมวดวิชาต้องวางแผนการสอนเสริม และจัดให้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเสริมบริการแก่นักศึกษา

6. วิทยากรพิเศษหรือครูประจำกลุ่มที่รับผิดชอบหมวดวิชา ต้องวางแผนจัดทำข้อสอบหรือแบบทดสอบหรือกิจกรรมเพื่อให้ครูประจำกลุ่มใช้ทดสอบเพื่อเป็นคะแนนเก็บระหว่างภาค

7. วิทยากรพิเศษหรือครูประจำกลุ่มที่รับผิดชอบหมวดวิชา ต้องรายงานผลการจัดกิจกรรมการสอนเสริมเพื่อให้ครูประจำกลุ่มรวบรวมรายงานต่อสถานศึกษาต่อไป

8. หัวหน้าสถานศึกษาต้องมีการติดตามผล ความคืบหน้า กำกับดูแลการสอนเสริมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนการสอนเสริมตามที่กำหนดไว้

การบริหารการสอนเสริม

1. ครูประจำกลุ่มประสานงานกับครูประจำกลุ่มที่รับผิดชอบหมวดวิชาหรือวิทยากรพิเศษเพื่อมาทำการสอนเสริม และทำเรื่องขออนุมัติการสอนเสริมต่อสถานศึกษา

2. หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติการสอนเสริมและการจ่ายค่าตอบแทนการสอนเสริม

3. ในการจัดกิจกรรมการสอนเสริม จะทำได้เมื่อมีจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มไม่น้อยกว่า 35 คน ถ้ากรณีที่มีนักศึกษาน้อยกว่า 35 คน สถานศึกษาอาจพิจารณาให้มีการสอนเสริมได้โดยจ่ายค่าตอบแทนแก่วิทยากรสอนเสริมตามจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่เป็นรายหัว

4. การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรสอนเสริม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้จ่ายค่าตอบแทนในอัตราที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

การพบกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นเงื่อนไขสำคัญในการจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การทำประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคม และสามารถนำความรู้และทักษะและประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานร่วมกันนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสใช้กระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์โดยฝึกทักษะความมีเหตุผล การคิดเป็นและแก้ปัญหา

2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และเกิดความรู้สึกรักผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และสังคมอย่างแน่นแฟ้น และมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน

3. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาที่คุณธรรม จริยธรรม รู้จักทำนุบำรุงศาสนา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เงื่อนไขการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพบกลุ่มภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดัง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนภาคทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติ 42 หน่วยกิจกรรม หรือไม่น้อยกว่า 42 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนภาคทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติ 48 หน่วยกิจกรรม หรือไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง

นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเวลาที่กำหนด จึงจะมีสิทธิ์ทำ 6 ชั่วโมง

เนื้อหาในการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ภาคทฤษฎี เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น การวางแผนการเขียนโครงการ

ภาคปฏิบัติ นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนภาคทฤษฎี มาประยุกต์ใช้ในการร่วมทำกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภาคปฏิบัติ ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้รับอนุมัติจากสถานศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน 1 ภาคเรียน

รูปแบบการจัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1. กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนยึดมั่นในศาสนาและปลูกฝังค่านิยมที่ดี บำรุงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นและของชาติ

2. กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม หรือทำให้สังคมและชุมชนดีขึ้น เช่น

2.1 การสอนผู้ไม่รู้หนังสือในหมู่บ้าน

2.2 การจัดหรือรวมกลุ่มการสอนวิชาชีพกลุ่มสนใจ

2.3 การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

2.4 การสำรวจข้อมูลในระดับตำบล หมู่บ้าน

2.5 การอาสาสมัครเป็นผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์การเรียนรู้ หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ฯลฯ

3. กิจกรรมสนับสนุนงานการศึกษาออกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน หรือท้องถิ่น เช่น

3.1 กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

3.2 กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

3.3 กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดประชาชนอำเภอ จังหวัด

- 3.4 การรับบริจาคหนังสือสู่ศูนย์การเรียนรู้หรือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- 3.5 จัดตั้งเป็นสมาชิก ชมรมในองค์กรนักศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานการศึกษา นอกโรงเรียน
- 3.6 การจัดกิจกรรมเข้าค่าย เช่น ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายภาษาอังกฤษ ฯลฯ

แนวทางการจัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ครูประจำกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความรู้และให้คำแนะนำในการดำเนินงานกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แก่นักศึกษา และทำหน้าที่เสนอขออนุมัติโครงการต่อหัวหน้าสถานศึกษาดังนี้

1. พิจารณาว่ากิจกรรมที่นักศึกษาเสนอมานั้น เป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนใน 3 ลักษณะดังกล่าว และถ้าเป็นไปได้ ควรแนะนำ เสนอแนะให้นักศึกษาเลือกทำกิจกรรมที่สอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อแผนการศึกษาของตนให้มากที่สุด เช่น นักศึกษาที่เรียนแผน ก แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ ควรทำกิจกรรม กพช. ในเชิงวิชาการ เช่น กิจกรรมศึกษาแหล่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนและสังคม ผู้เรียนแผน ค แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ ควรเลือกกิจกรรม กพช. ที่เกี่ยวข้องกับการงานอาชีพ
2. ขออนุมัติโครงการ กพช. ต่อสถานศึกษา
3. เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติแล้ว ครูประจำกลุ่มจะต้องดูแลควบคุมให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. ติดตามผลการดำเนินและให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
5. ประเมินผลการดำเนินงาน

การประเมินผล

หลักการ การวัดผลประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 แผนยังมีหลักการการประเมินผลเป็นรายหมวดวิชา ดังนี้

1. การประเมินผลระหว่างภาคเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สถานศึกษาครูประจำกลุ่ม และ/หรือ วิทยากรพิเศษ เป็นผู้จัดทำเครื่องมือ วางแผนดำเนินการประเมินผลระหว่างเรียน และเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน
2. การประเมินผลปลายภาคเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ใช้แบบทดสอบที่มีการศึกษาเป็นผู้จัดทำและดำเนินการสอบตามวันเวลาที่สถานศึกษากำหนด

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ใช้แบบทดสอบ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกับหน่วยงานหรือสถานศึกษา ที่ได้รับมอบหมายจัดทำขึ้น และดำเนินการสอบตามวัน เวลา ที่กำหนด

วิธีประเมินผล

1. การประเมินผลระหว่างภาคเรียน เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนดังนี้

1) ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ วัดความรู้เชิงวิชาการทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

2) ประเมินสภาพจริง เป็นการประเมินผลจากงานที่มอบหมายให้ปฏิบัติโดยใช้ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบปากเปล่า เป็นต้น ซึ่งอาจทำงานเป็นกลุ่ม หรือนายบุคคล ทั้งนี้ต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความสมบูรณ์ของงานที่ปฏิบัติได้ ซึ่งเกณฑ์การใช้คะแนนเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างผู้สอนกับนักศึกษาหรือกลุ่มเพื่อน และผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง จะเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) จากนั้นนักศึกษาเลือกชิ้นงานชิ้นนี้ แฟ้มนี้ผู้สอนจะประเมินเป็นคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน

3) การประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา เป็นการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ความสม่ำเสมอของการพบกลุ่ม ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น พฤติกรรมในกระบวนการกลุ่ม การร่วมกิจกรรมชุมชน การแสดงความคิดเห็น ความรับผิดชอบ การเสียสละและมีน้ำใจ การพัฒนาบุคคลภาพ เป็นต้น

การประเมินผลแต่ละส่วนมีสัดส่วนการให้คะแนนระหว่างภาคเรียน ดังนี้

วิธีการประเมินผล	คะแนน (ร้อยละ)
1. ใช้แบบทดสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ	10
2. การประเมินผลการปฏิบัติจริง รายงานจาก	20
แฟ้มผลงาน (Portfolio)	10
3. การประเมินพฤติกรรมของนักศึกษา	
รวม	40

2. การประเมินผลปลายภาคเรียน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมของแต่ละรายหมวดวิชา โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหา และพฤติกรรมที่กำหนดในหมวดวิชานั้น ๆ

เงื่อนไขในการสอบปลายภาคเรียน

1. นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลที่มีเวลาพบกลุ่มน้อยกว่าร้อยละ 75 แต่มากกว่าร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาให้เข้าสอบปลายภาคเรียน แต่ถ้าหัวหน้าสถานศึกษาไม่อนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียนให้ได้ ผลการเรียนเป็น 0 และไม่มีสิทธิ์ขอสอบซ่อม

2. คะแนนระหว่างภาคเรียน ปลายภาค และเงื่อนไขการผ่านแต่ละรายหมวดวิชา

คะแนนระหว่างภาคเรียน ปลายภาค และการตัดสินผลการเรียนสำหรับหมวดวิชา บังคับและหมวดวิชาเลือก วิธีเรียนทางไกล ของทุกแผนการเรียนมีดัง

หมวดวิชาบังคับ คะแนนระหว่างภาค 50 คะแนน ปลายภาค 50 คะแนน

คะแนนระหว่างภาค 40 คะแนน ปลายภาค 60 คะแนน

หมวดวิชาเลือก คะแนนระหว่างภาค 50 คะแนน ปลายภาค 50 คะแนน

คะแนนระหว่างภาค 40 คะแนน ปลายภาค 60 คะแนน

เงื่อนไขการผ่านแต่ละรายหมวดวิชา

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกลต้องได้คะแนนดังนี้

1. ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของคะแนนปลายภาคเรียน เฉพาะรายหมวดวิชา บังคับ วิชาภาษาไทย และวิทยาศาสตร์

2. ได้คะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

คำอธิบายเงื่อนไขการผ่านแต่ละรายหมวดวิชา

วิธีเรียนทางไกล คะแนนระหว่างภาคเรียน 40 คะแนน คะแนนปลายภาคเรียน 60 คะแนน คะแนนรวม 100 คะแนน นักศึกษาที่สอบผ่านแต่ละรายหมวดวิชาจะต้อง

1. ได้คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน

2. ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของคะแนนปลายภาคเรียน เฉพาะรายหมวดวิชา บังคับวิชา ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์

3. ได้คะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนนปลายภาคเรียนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

การให้ระดับผลการเรียน

การให้ระดับผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียน แล้วให้ค่าระดับผลการเรียนเป็นตัวเลข แสดงค่าระดับผลการเรียน ดังนี้

ได้คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ดีมาก ให้ระดับ 4

ได้คะแนนร้อยละ 70-79 หมายถึง ดี ให้ระดับ 3

ได้คะแนนร้อยละ 60-69 หมายถึง ปานกลาง ให้ระดับ 2

ได้คะแนนร้อยละ 0-49 หมายถึง ไม่ผ่าน ให้ระดับ 0

นักศึกษาที่ “ไม่ผ่าน” รายหมวดวิชาใด จะไม่ได้หน่วยการเรียนรู้ในรายหมวดวิชานั้นและจะไม่นำมาคำนวณค่าระดับผลการเรียนเฉลี่ย

กรณีที่สอบ “ไม่ผ่าน” รายหมวดวิชาบังคับ นักศึกษาสามารถสอบซ่อม หรือลงทะเบียนเรียนซ้ำวิชาเดิมหรือเปลี่ยนวิชาเลือกใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงการสร้างหลักสูตรและแผนการเรียนที่เลือกเรียน

การเลื่อนสอบปลายภาค

นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าสอบตามกำหนดเวลาได้ เนื่องจากมีเหตุจำเป็นเกี่ยวกับหน้าที่การงาน ไปราชการ ประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรง ประสบอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยจนไม่สามารถเข้าสอบได้ ให้นักศึกษานำหลักฐานมาแสดงประกอบการขอเลื่อนสอบ ภายใน 7 วันทำการนับจากวันสอบรายหมวดวิชานั้น ๆ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา ที่พิจารณาอนุญาต เมื่อนักศึกษาเข้าสอบตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนดแล้ว ให้ตัดสินผลการเรียนจากคะแนนที่ได้จากการสอบรวมกับคะแนนระหว่างภาคเรียน หากนักศึกษาสอบไม่ผ่านให้มีสิทธิ์ขอสอบซ่อมได้

การเลื่อนสอบกรณีอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาให้เลื่อนสอบ และเมื่อนักศึกษาเข้าสอบตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนดแล้ว ให้ตัดสินผลการเข้าเรียนจากคะแนนที่ได้จากการสอบนั้น ๆ โดยไม่นับรวมกับคะแนนระหว่างภาค

การสอบซ่อม

นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านหมวดวิชาใด และมีความประสงค์จะสอบซ่อม ให้อื่นคำร้องขอสอบซ่อมต่อหัวหน้าสถานศึกษาภายใน 7 วัน นับแต่วันประกาศผลการสอบ เมื่อสถานศึกษาดำเนินการสอบซ่อมต้องประกาศผลการสอบซ่อมให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดการลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนถัดไป

วิธีดำเนินการสอบซ่อม ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือหรือมอบหมายให้ทำโครงการ (Project Design) ที่สอดคล้องกับแผนการเรียนของนักศึกษา

เงื่อนไขการสอบซ่อม

1. นักศึกษาสามารถขอสอบซ่อมได้ไม่เกิน 1 ครั้งต่อหมวดวิชา
2. นักศึกษาที่ผ่านการสอบซ่อมจะได้ผลการเรียนไม่เกินระดับ 1
3. นักศึกษาที่สอบซ่อมโดยการทำโครงการ (Project Design) เสนอ เพื่อขออนุมัติผ่าน หมวดวิชาจะได้ผลการเรียนไม่เกินระดับ “ 1 “
4. สำหรับนักศึกษาที่สอบซ่อมไม่ผ่าน หรือไม่ทำโครงการ (Project Design) จะได้ผลการเรียนระดับ “ 0 “ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นใหม่ หรือเปลี่ยนรายหมวดวิชา ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตรและแผนการเรียนที่เลือกเรียน

ผู้มีสิทธิ์เข้าสอบซ่อม

1. ได้คะแนนปลายภาคเรียนในรายหมวดวิชาบังคับภาษาไทย หรือวิทยาศาสตร์ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด (น้อยกว่าร้อยละ 30 ของคะแนนปลายภาคเรียน)
2. ได้คะแนนระหว่างภาคและคะแนนปลายภาครวมกันแล้วน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนทั้งหมด

การจบหลักสูตร นักศึกษาจะจบหลักสูตรได้ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังนี้

1. สอบได้ครบทุกวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรและเงื่อนไขของแผนการเรียนที่เลือกเรียนดัง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา และหมวดกิจกรรม กพช. ทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติไม่น้อยกว่า 42 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา และหมวดกิจกรรม กพช. ทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง

2. ต้องสอบได้รายหมวดวิชาเลือกให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขของแผนการเรียนนั้นๆ

3. เข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 42 ชั่วโมง หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง

3. ต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียน หมวดวิชาสามัญ หรือนักศึกษาที่มีอายุ 16 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ณ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อเทียบโอนกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือผ่านกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การออกหลักฐานการศึกษา

หลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับนักศึกษามี 2 ชนิด คือ

1. ระเบียบแสดงผลการเรียน
2. ประกาศนียบัตร

1. ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นหลักฐานการศึกษาที่แสดงการเรียนรายหมวดวิชาตลอดระยะเวลาที่นักศึกษามีสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่และ/หรือนักศึกษาได้ออกจากสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษาต้องจัดทำเป็นเอกสารคู่ฉบับเก็บไว้ที่สถานศึกษาตลอดไป ระเบียบแสดงผลการเรียนมีสาระสำคัญดังนี้

- 1.1 ระเบียบแสดงผลการเรียนการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอักษรย่อว่า รต. 2

1.2 ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอักษรย่อว่า วย. 2

1.3 การสั่งซื้อแบบพิมพ์ ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้สั่งซื้อท้องที่องค์การคำครุสภา

1.4 มีนายทะเบียน ควบคุม ตรวจสอบระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ โดยหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง

1.5 การออกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ ออกได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. การออกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ เมื่อนักศึกษาจบหลักสูตร

ข. การออกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ เมื่อนักศึกษาขอย้ายสถานศึกษา

การออกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้เมื่อนักศึกษาจบหลักสูตร ต้องดำเนินการดังนี้

1) นักศึกษายื่นคำร้องขอระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ ต่อหัวหน้าสถานศึกษา พร้อมหลักฐานและรูปถ่ายขนาด 4 x 5 ซม. จำนวน 2 รูป ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) นายทะเบียนตรวจสอบ ข้อมูลของนักศึกษา จากทะเบียนประวัติ และตรวจสอบผลการเรียน และการทำกิจกรรมของนักศึกษาจากรายงานสรุปผลการเรียน เพื่อนำไปกรอกในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้

3) รายละเอียดการกรอกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ ให้ถือปฏิบัติตามคำอธิบายการกรอกระเบียนที่กำหนดไว้

4) ให้เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ขึ้น 2 ฉบับ พร้อมกับติดรูปถ่ายประทับตราประจำสถานศึกษา ให้บางส่วน ของตราประทับติดบนรูปถ่าย และบางส่วนติดบนส่วนที่จะเป็นลายมือชื่อของหัวหน้าสถานศึกษา ให้นายทะเบียนและหัวหน้าสถานศึกษาลงนามในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ 2 ฉบับ ฉบับหนึ่งให้นักศึกษาใช้เป็นหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ อีกฉบับหนึ่งสถานศึกษาเก็บไว้เป็นหลักฐาน

การออกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้เมื่อนักศึกษาขอย้ายสถานศึกษา

นักศึกษาที่ต้องการย้ายสถานศึกษาและโอนผลการเรียนที่เก็บสะสมไว้จากสถานศึกษาเดิมไปศึกษาต่อ ณ สถานศึกษาแห่งใหม่ โดยใช้ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้เป็นหลักฐานในการโอนผลการเรียนการออกระเบียน

1) นักศึกษายื่นคำร้องขอย้ายสถานศึกษาและขอระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ จากสถานศึกษาเดิม พร้อมหลักฐานและรูปถ่าย ขนาด 4 x 5 ซม. จำนวน 2 รูป ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) นายทะเบียนของสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลของนักศึกษาทะเบียนประวัติ ตรวจสอบผลการเรียน และการทำกิจกรรมของนักศึกษาจากรายงานสรุปผลการเรียน เพื่อนำไปกรอกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้

3) รายละเอียดการกรอกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ ให้ถือปฏิบัติตามคำอธิบายการกรอกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ที่แนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

4) ให้เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ขึ้น 2 ฉบับ พร้อมทั้งติดรูปถ่าย ประทับตราประจำของสถานศึกษาให้บางส่วนของตราประทับติดกับรูปถ่าย และบาง

ส่วนติดบนส่วนที่จะเป็นลายมือชื่อของหัวหน้าสถานศึกษา ให้นำทะเบียนและหัวหน้าสถานศึกษาลงนามในทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้ทั้ง 2 ฉบับ ฉบับหนึ่งให้นักศึกษาใช้เป็นหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ อีกฉบับหนึ่งสถานศึกษาเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2. ประกาศนียบัตร เป็นหลักฐานการศึกษาที่แสดงว่านักศึกษาจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การออกประกาศนียบัตร มีสาระสำคัญดังนี้

2.1 ผู้มีอำนาจลงนามในประกาศนียบัตร คือหัวหน้าสถานศึกษาในฐานะผู้ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

2.2 ผู้มีอำนาจสั่งซื้อแบบพิมพ์ ส่วนกลาง สถานศึกษาในสังกัดที่ตั้งอยู่ส่วนกลาง ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้สั่งซื้อ

2.3 สถานศึกษาต้องแต่งตั้งให้มีเจ้าพนักงานทะเบียนของสถานศึกษาทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบ การออกประกาศนียบัตร

2.4 ให้สถานศึกษาจัดทำทะเบียนการออกประกาศนียบัตรเก็บไว้เป็นหลักฐาน และรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ส่วนกลาง ให้รายงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครทราบและเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ส่วนภูมิภาค ให้รายงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทราบ และเก็บไว้เป็นหลักฐาน

การจัดทำแบบรายงานผู้จบหลักสูตร

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อออกทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้และ/หรือออกประกาศนียบัตรกับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้วจะต้องจัดทำแบบรายงานผู้จบหลักสูตรตามแบบที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดดังนี้

1. สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้จัดทำแบบรายงานผู้จบหลักสูตร 2 ชุด เก็บไว้ที่สถานศึกษา 1 ชุด ส่งให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบ 1 ชุด

2. สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้จัดทำแบบรายงานผู้จบหลักสูตร 2 ชุด เก็บไว้ที่สถานศึกษา 1 ชุด ส่งให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 1 ชุด

การจัดทำแบบรายงานผู้จบหลักสูตรให้จัดทำส่งหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับจากวันอนุมัติการจบหลักสูตรของนักศึกษา

ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

โนลส์ (สัณห์ วัฒนวงศ์. 2538 : 138 – 139 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ได้ศึกษาแนวคิดและผลงานการวิจัยของซินเดอร์แมน มาสรุปเป็นพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern adult Learning Theory) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ความต้องการและความสนใจ (Needs and Interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่าตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมาของเขา

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life Situations) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน การจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จึงควรยึดสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่เป็นหลักสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหลาย

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of Experience) เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ดังนั้น วิธีหลักสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ ก็คือการวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ของผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างละเอียดว่ามีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้าง แล้วจึงหาทางนำมาใช้ในเกิดประโยชน์ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self – Directing) ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ ก็คือการมีความรู้สึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้นบทบาทของครูจึงควรอยู่ในกระบวนการสืบหาหรือค้นหาคำตอบร่วมกันกับผู้เรียน (Mutual Inquiry) มากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านหรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วทำหน้าที่ประเมินผลว่า เขาคล้อยตามหรือไม่เพียงเท่านั้น

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้น การสอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องจัดเตรียมการในด้านนี้อย่างเพียงพอ เช่น รูปแบบของการเรียนการสอน (Style) เวลาที่ได้ทำการสอน สถานที่สอน และประการสำคัญ คือ ความสามารถในการเรียนรู้ในแต่ละขั้นของผู้ใหญ่ ย่อมเป็นไปตามความสามารถของผู้ใหญ่แต่ละคน (Pace of Learning)

จากผลการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การที่จะสอนผู้ใหญ่สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ดีนั้น ต้องคำนึงถึงความต้องการ สถานการณ์ของชีวิต ประสบการณ์ ความต้องการเป็นผู้นำตนเอง และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมได้

บทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่ม

ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน คือ ผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรครูประจำกลุ่มของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีหน้าที่หลักในการจัดกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่ม จัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

นอกจากนี้ยังมีบทบาทที่เป็นเสมือนพี่เลี้ยง ที่ปรึกษากลุ่ม ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ กำกับดูแลให้นักศึกษาสำเร็จตามความประสงค์

ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่สำคัญดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

1.1 ประสานงานกับสถานศึกษา หรือหัวหน้าครูประจำกลุ่มเพื่อรับข้อมูลสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับทราบและเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน

1.2 ประสานงานเครือข่ายการศึกษานอกโรงเรียนในชุมชน ให้จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อบริการกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายได้อย่างทั่วถึง

1.3 เผยแพร่งานการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ เพื่อเกิดผลดีต่อการสร้างความเข้าใจและการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านการเรียนการสอน

2.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา

2.2 แนะนำการเรียนให้แก่นักศึกษา เช่น การเลือกแผนการเรียน วิธีเรียน กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.3 จัดทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกแผนการเรียน

2.4 จัดทำปฏิทินการพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษา

2.3 ดำเนินการพบกลุ่มเพื่อการเรียนการสอน และจัดทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับนักศึกษา

2.4 ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนระหว่างภาคเรียนในสาขาบางวิชาที่ตนเองถนัด

2.5 ให้คำแนะนำ ควบคุม ดูแลการจัดกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่กลุ่มนักศึกษา

2.6 ร่วมกับนักศึกษาและหัวหน้าครูประจำกลุ่ม จัดทำแผนการสอนเสริม และแผนการพบกลุ่ม

2.7 ประสานงานจัดหาวิทยากรสอนเสริมในแต่ละสาขาวิชา

2.8 ประสานงานกับผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ และร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

2.9 จัดกิจกรรมทักษะชีวิต กระบวนการประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม และการแนะแนว

3. ด้านธุรการ

3.1 สืบหาข้อมูลและเก็บรวบรวมสถิติความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

3.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการรับสมัครนักศึกษา

3.3 จัดทำระเบียบประวัตินักศึกษา

3.4 จัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

3.5 ขออนุญาตจัดตั้งกลุ่ม

3.6 จัดทำรายงานการพบกลุ่ม

3.7 จัดทำหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน

3.8 รายงานผลการปฏิบัติงาน

3.9 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ศึกษามอบหมาย

ครูประจำกลุ่มควรมีบทบาทที่สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอนใหม่ ที่สำคัญหลายประการคือ

1. ทำหน้าที่วางแผนและจัดตารางการเรียนการสอนในกลุ่มของตนเองตลอดภาคเรียน ให้สอดคล้องกับรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลไทยคม
2. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะแนวการเรียนกับนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ
3. ทำหน้าที่สอนและประเมินผลในหมวดวิชาที่ตนเองมีความถนัด
4. สรุปเนื้อหาสาระสำคัญๆ ในบทเรียน เพื่อให้ นักศึกษาทบทวนและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
5. เพื่อจัดกลุ่มนักศึกษาให้ร่วมกันทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เช่น กิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมกลุ่มใหญ่ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เหมาะสมตามกำหนดไว้ในชุดวิชา
6. ประสานงานเพื่อจัดให้มีการสอนเสริม การทดลองฝึกปฏิบัติจริงในบางหมวดวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น
7. ประสานงานวางแผนกับเครือข่าย แหล่งวิทยากรและชุมชนเพื่อสนับสนุนการจัด การเรียนการสอน เพื่อวางแผนการพบกลุ่ม
8. รวบรวมและจัดทำรายงานผลการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ตนเองรับผิดชอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมหมาย เขยชม (2537 : 85-88) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและครูประจำกลุ่ม เจ้าหน้าที่และครูประจำกลุ่มยังไม่เข้าใจในรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนไม่ดีพอ ทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ในการประชุมรับหลักการแต่ละครั้งแต่ละขั้นตอน เจ้าหน้าที่ผู้เข้าประชุมกับผู้รับผิดชอบหรือปฏิบัติงานมักเป็นคนละคนเสนอ ข้อเสนอแนะคือ กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ ครูประจำกลุ่มและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการล่วงหน้าให้เข้าถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่จะต้องรับผิดชอบ และลงไปปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง และการประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรทุกครั้งควรเชิญเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเข้าประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติ

จะได้ทราบนโยบายและวิธีการในการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างถูกต้องตามลำดับ

ทรงชัย สุทธิพันธ์ (2537 : 207-208) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ในด้านธุรการและงานทะเบียนด้านการจัดพบกลุ่ม ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่ประจำกลุ่มระดับชั้นที่ต่างกันประสบปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติงานดังกล่าว ทั้งในด้านธุรการและงานทะเบียน การจัดการพบกลุ่ม การวัดผลประเมินผล และการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องล้วนเป็นหน้าที่หลักของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดไว้อีกด้วย ประกอบกับครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลส่วนใหญ่ เป็นผู้ปฏิบัติงานประจำซึ่งเป็นครูประจำการในระบบโรงเรียนตามปกติอยู่แล้ว จึงมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในส่วนของการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างดีด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่ประจำกลุ่มระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทวี ทวีชนม์ (2539 : 124-125) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ในเรือนจำและทัณฑสถาน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่สอนวิชาชีพพระยาศน์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดำเนินการได้เหมาะสมมาก ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ในเรือนจำและทัณฑสถานต้องให้สอดคล้องและยืดหยุ่นตามสถานภายในเรือนจำแต่ละแห่ง กิจกรรมการเรียนให้เน้นการทดลองให้ปฏิบัติจริงหรือทางด้านการฝึกทักษะ โดยวัดผลประเมินผลต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้ต้องขังที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่มีประสบการณ์ในด้านอาชีพพอสมควร จึงเรียนรู้ได้เร็วในเชิงปฏิบัติ สำหรับด้านวัดผลประเมินผล ผู้สอนวิชาชีพพระยาศน์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดำเนินการได้เหมาะสมมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดผลประเมินผลของนักศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำทัณฑสถานจะเน้นไปในภาคปฏิบัติ โดยมอบหมายให้ทำงานเพราะมีการทดสอบ สังเกต สัมภาษณ์ แล้วนำมาประเมินผลโดยการมอบหมายงานให้ทำเป็นการฝึกให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของแต่ละคน จึงมีการทดสอบ สังเกต สัมภาษณ์ โดยพิจารณาจากความตั้งใจและผลงานที่ออกมาแล้วนำมาประเมินผล

รัตนา สิงขรัตน์ (2540 : 111-113) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลาง พบว่า

1. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประจำกลุ่มมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานการศึกษาผู้ใหญ่หลายด้าน เริ่ม

ตั้งแต่วางแผนการปฏิบัติงาน จัดเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดสถานที่ การทำงาน ต่างๆ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง ฉะนั้นรูปแบบของงานที่จะต้องปฏิบัติจึงมีหลายรูปแบบ อีกทั้งนักศึกษา มาจากพื้นฐานสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับการเรียน โดยวิธีทางไกล ซึ่งเน้นให้นักศึกษาอ่านหนังสือและทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง เมื่อไม่เข้าใจเรื่องใดให้นำมาปรึกษาครูประจำกลุ่ม

2. ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้เห็นถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด เนื่องจากการวัดผลประเมินการเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ครูประจำกลุ่มจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน เพื่อจะได้นำมาจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและส่งเสริมการวัดผลประเมินผลการเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

พัชรา สังข์ศรี (2540 : 160-163) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาในการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ปัญหาด้านวิธีเรียน นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ได้แก่ปัญหาในการอ่านหนังสือ เพื่อเตรียมสอบแต่ละครั้ง ความคุ้นเคยกับวิธีเรียนที่จะต้องศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง การทำความเข้าใจกับเนื้อหาบทเรียนด้วยตนเอง และการเตือนตนเองให้อาใจใส่ใจต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะเห็นได้ว่าปัญหา ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีวินัยในตนเอง การควบคุมตนเองในการศึกษา และปัญหาการเรียนด้วยตนเอง สำหรับปัญหาการพบกลุ่ม จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการพบกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางอยู่ 7 ข้อ และปัญหาระดับน้อย 13 ข้อ นั้นย่อมแสดงว่านักศึกษาไม่ค่อยพบปัญหาเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะการพบกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เรียนได้ว่าช่วยผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสมาพบครูเพื่อทบทวนบทเรียน สอบถามปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ จากการอ่านตำราด้วยตนเอง การทำแบบฝึกหัด และการฟังรายการวิทยุ นอกจากนั้นกิจกรรมพบกลุ่มยังมีกิจกรรมที่จะฝึกกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิต และกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม

งานวิจัยต่างประเทศ

แลนเจนบัค (Langenbach. 1972 : 35-38) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติของครูที่มีต่อการใช้เวลาวางแผนพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีส่วนในการวางแผนการพัฒนาได้คะแนนสูงกว่าครูที่ไม่มีส่วนในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ส่วนระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนนั้น มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อครู นอกจากนั้นยังพบว่าครูมีประสบการณ์ หรือมี

การณ์ในการสอนนั้น มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อครู นอกจากนั้นยังพบว่าครูมีประสบการณ์ หรือมีส่วนในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร จะมีเจตคติทางบวกต่อการใช้และการวางแผนหลักสูตรมากกว่าครูที่ไม่มีประสบการณ์หรือมีส่วนในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร

คาร์เธอร์ (Caruther. 1976 : 1978-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนซึ่งสอนโดยครูที่มีประสบการณ์และครูที่ไม่มีประสบการณ์ ครูที่ได้รับการฝึกฝนมา เพื่อสอนวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะ และครูที่ไม่ฝึกฝนมาโดยเฉพาะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงสุดคือ นักเรียนที่เรียนจากครูที่ได้รับการฝึกฝนมา เพื่อสอนวิทยาศาสตร์และมีประสบการณ์มาก นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมาเป็นอันดับสองคือ นักเรียนที่เรียนจากครูที่ได้รับการฝึกฝนมา เพื่อสอนวิทยาศาสตร์ แต่มีประสบการณ์น้อย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมาเป็นอันดับที่สามคือ นักเรียนที่เรียนจากครูที่มีประสบการณ์มาก แต่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุดคือนักเรียนที่เรียนจากครูที่ไม่มีประสบการณ์และไม่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนวิทยาศาสตร์

เพอร์วิส (Purvis. 1980 : 163-176) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด พบว่า ผู้เรียนจะยึดมั่นเฉพาะเอกสารการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่รู้จักกว้าง ส่วนสื่อการสอนใช้สื่อประสมประเภททางเดียวผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นโต้ตอบได้ เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน

บาร์เทล (Bartels. 1985 : 43) ได้ชี้ให้เห็นว่าการหยุดเรียนกลางคันของนักศึกษาทางไกลมักมาจาก การที่ต้องนั่งศึกษาคนเดียวอยู่กับวัสดุอุปกรณ์การเรียน ไม่มีใครมาช่วยให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ สิ่งที่สำคัญสำหรับนักศึกษาทางไกล คือ การมีวินัยในตนเองต่อการเรียนรู้

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล 4 ด้านแตกต่างกัน

2. ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล 4 ด้านแตกต่างกัน

3. ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล 4 ด้านแตกต่างกัน

4. ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล 4 ด้านแตกต่างกัน

5. ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพของครูประจำกลุ่มต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล 4 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีสร้างเครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล, วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มที่สอนในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนทางไกล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,038 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยครูประจำกลุ่มที่สอนในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนทางไกล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 134 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ดังนี้คือ

2.1 กลุ่มวัดบำเพ็ญเหนือ	จำนวน	25	คน
2.2 กลุ่มเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	จำนวน	10	คน
2.3 กลุ่ม ศบช. มีนบุรี	จำนวน	18	คน
2.4 กลุ่มโรงเรียนสุขเนตร	จำนวน	6	คน
2.5 กลุ่มบ้านเกาะ	จำนวน	6	คน
2.6 กลุ่มโรงเรียนวัดแสนสุข	จำนวน	10	คน
2.7 กลุ่มโรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง	จำนวน	1	คน
2.8 กลุ่มโรงเรียนแบนชะโด	จำนวน	1	คน
2.9 กลุ่มทรายทองดิน	จำนวน	3	คน
2.10 กลุ่มนิมิตราษฎร์	จำนวน	1	คน
2.11 กลุ่มประทีป	จำนวน	3	คน
2.12 กลุ่มโรงเรียนวัดบัวแก้ว	จำนวน	5	คน
2.13 กลุ่มโลตัส	จำนวน	3	คน
2.14 กลุ่มโรงเรียนวัดลำกระดาน	จำนวน	4	คน
2.15 กลุ่มโรงเรียนมีนบุรี	จำนวน	18	คน
2.16 กลุ่มโรงเรียนวัดคูบอง	จำนวน	3	คน
2.17 กลุ่มมีนก้าวหน้า	จำนวน	6	คน
2.18 กลุ่มสีหบุรานุกิจ	จำนวน	3	คน
2.19 กลุ่มพัฒนาการศึกษา	จำนวน	10	คน

เครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือ

1. วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล รวมทั้งรูปแบบของการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างเครื่องมือขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยการศึกษาขอบข่ายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 44 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม เนื้อหาของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วมาปรับปรุง แล้วไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูประจำกลุ่ม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยทำการนัดหมายเวลากับครูประจำกลุ่ม เพื่อขอให้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ จนเสร็จเพื่อให้ได้แบบสอบถามตามเป้าหมายที่ต้องการ
3. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่เก็บได้ จำนวน 134 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ดำเนินการเก็บ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences) ทำการวิเคราะห์ มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงนับความถี่ และคำนวณร้อยละ
2. ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่ม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยได้เสนอ ดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัญหามาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
3. การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ แต่ละข้อทำโดยการเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างค่าคะแนน ดังนี้ ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test)
4. ในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. จำนวนค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถาม
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 19)

$$\bar{X} = \frac{\sum N}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum N$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

$$S.D. = N \sqrt{\frac{\sum N^2 - (\sum N)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	แทนคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum N$	แทน	ผลรวมของคะแนน
$\sum N^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 สถิติทดสอบใช้ t – test ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 86) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
$\bar{X}_1$ $\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1,2 ตามลำดับ
S_1^2 S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1,2
n_1 n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1,2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนของข้อแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม เป็นการวิเคราะห์โดยใช้จำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพของครูประจำกลุ่ม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของครูประจำกลุ่ม จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	50	37.31
1.2 หญิง	84	62.69
รวม	134	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	23	17.16
2.2 30 ปี ขึ้นไป	111	82.84
รวม	134	100.00
3. สถานภาพสมรส		
3.1 โสด	47	35.07
3.2 สมรส	87	64.93
รวม	134	100.00
4. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	42	31.34
4.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	92	68.66
รวม	134	100.00
5. สถานภาพของครูประจำกลุ่ม		
5.1 เป็นครูประจำการ	114	85.07
5.2 ไม่เป็นครูประจำการ	20	14.93
รวม	134	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า จำนวนครูประจำกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศเป็นเพศชาย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.31 และเป็นหญิง 84 คน คิดเป็นร้อยละ 62.69

ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.16 และอายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 82.84

ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพสมรส โสด จำนวน 47 คนคิดเป็นร้อยละ 35.07 และสมรส จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 64.93

ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.34 และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 68.66

ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพของครูประจำกลุ่ม เป็นครูประจำการ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และไม่เป็นครูประจำกลุ่ม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.93

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน(ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผล วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม และในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
2.51 - 3.50	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัญหามาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดการเรียนการสอนการ
ศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้าน

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.70	.68	ปานกลาง
2. ด้านการสอนเสริม	2.80	.73	ปานกลาง
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.34	.67	น้อย
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	2.46	.69	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.59	.61	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูประจำกลุ่มโดยภาพรวมมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหากระบวนการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ปัญหาด้านการสอนเสริมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) และปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ข้อ	ปัญหาด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1	ครูประจำกลุ่มไม่ได้ศึกษารายละเอียดจากคู่มือ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม แผนการเรียนรู้ใหม่.....	2.63	.93	ปานกลาง
2	ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.42	.98	มาก
3	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ใหม่.....	2.68	.94	ปานกลาง
4	ครูประจำกลุ่มขาดการให้คำปรึกษาในการแนะแนวแก่ผู้เรียน.....	2.50	.91	น้อย
5	กิจกรรมการเรียนการสอนขาดการสอดแทรกหรือ สลับด้วยกิจกรรมนันทนาการ.....	2.86	.94	ปานกลาง
6	ครูประจำกลุ่มขาดการมอบหมายให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ	2.58	.94	ปานกลาง
7	ครูประจำกลุ่มขาดคู่มือในการจัดการเรียนการสอน...	2.88	1.08	ปานกลาง
8	ครูประจำกลุ่มขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและการทำงานของ ของผู้เรียน.....	2.75	.99	ปานกลาง
9	ครูประจำกลุ่มขาดการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ แก่ปัญหาหรือพัฒนาต่าง ๆ.....	2.74	.97	ปานกลาง
10	ครูประจำกลุ่มขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้าง กลุ่มสัมพันธ์ที่ดี.....	2.50	1.04	น้อย
11	กิจกรรมการเรียนการสอนไม่สนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล.....	2.90	.85	ปานกลาง
12	ครูประจำกลุ่มขาดความเข้าใจจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่.....	2.43	.90	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
13	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาปฏิบัติจริง ไม่ตรงความสนใจ.....	2.57	.91	ปานกลาง
14	ครูประจำกลุ่มไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังจริยธรรมและความมีระเบียบวินัย.....	2.41	1.00	น้อย
	รวม	2.70	.68	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าครูประจำกลุ่มมีระดับปัญหาด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังจริยธรรมและความมีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 2.41$) ครูประจำกลุ่มขาดความเข้าใจจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 2.43$) ครูประจำกลุ่มขาดการให้คำปรึกษาในการแนะแนวแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 2.50$) ครูประจำกลุ่มขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างกลุ่มสัมพันธ์ที่ดี และปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการสอนเสริม

ข้อ	ปัญหาด้านการสอนเสริม	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1	วิทยาการสอนเสริมบางท่านขาดความรับผิดชอบ...	2.38	1.05	น้อย
2	คำตอบแทนของวิทยาการสอนเสริมน้อยเกินไป.....	3.25	2.28	ปานกลาง
3	ครูประจำกลุ่มและวิทยาการขาดอุปกรณ์ในการสอนเสริม.....	3.18	1.00	ปานกลาง
4	ขาดการติดต่อประสานงานระหว่างครูประจำกลุ่มและวิทยาการสอนเสริม.....	2.93	1.23	ปานกลาง
5	ขาดการติดตามผล ควบคุม กำกับดูแลการสอนเสริมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 4.....	2.87	1.19	ปานกลาง
6	ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนการสอนเสริมและการจัดให้มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเสริมบริการแก่นักศึกษา.....	2.65	1.06	ปานกลาง
7	ขาดการประสานงานกับโรงเรียนในชุมชนเพื่อฝึกทักษะการทดลองการปฏิบัติจริงในห้องปฏิบัติการในการสอนเสริม.....	3.11	1.06	ปานกลาง
8	ครูประจำกลุ่มขาดการมอบหมายภารกิจและนัดหมายการพบกลุ่มเพื่อสอนเสริมครั้งต่อไป.....	2.42	.94	น้อย
9	ขาดการประเมินผลการเรียนในหมวดวิชาที่สอนเสริมร่วมกันระหว่างครูประจำกลุ่มและวิทยาการพิเศษ.....	2.49	.96	น้อย
10	ในการสอนเสริมครูประจำกลุ่มและวิทยาการมีการทดสอบระหว่างเรียนและหลังการเรียนแต่ละครั้ง...	2.69	1.06	ปานกลาง
	รวม	2.80	.73	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าครูประจำกลุ่ม มีระดับปัญหาด้านการสอนเสริม โดยส่วนรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูประจำกลุ่มมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อต่อไปนี้มีปัญหอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ วิทยาการสอนเสริมบางท่านขาดความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.35$) ครูประจำกลุ่มขาดการมอบหมายภารกิจและนัดหมายการพบกลุ่มเพื่อสอนเสริมครั้งต่อไป ($\bar{X} = 2.42$) และขาดการประเมินผลการเรียนในหมวดวิชาที่สอนเสริมร่วมกันระหว่างครูประจำกลุ่มและวิทยากรพิเศษ ($\bar{X} = 2.49$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

ข้อ	ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ปัญหา
1	ขาดการวางแผนการพบกลุ่มระหว่างครูประจำกลุ่ม นักศึกษา.....	2.28	.93	น้อย
2	ครูประจำกลุ่มไม่ค่อยสนับสนุนการจัดกิจกรรมใน ชุมชน.....	2.26	.86	น้อย
3	ครูประจำกลุ่มขาดการปลูกฝังนักศึกษาในด้านคุณ ธรรม.....	2.13	.93	น้อย
4	ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัด กิจกรรม.....	3.04	1.13	ปานกลาง
5	ครูประจำกลุ่มไม่สนับสนุนและส่งเสริม ประชาธิปไตยและสิ่งแวดล้อม.....	1.95	.90	น้อย
6	ครูประจำกลุ่มไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจ กรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชน.....	2.25	.86	น้อย
7	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเมื่อมี การพบกลุ่ม.....	2.13	.90	น้อย
8	ครูประจำกลุ่มขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรม แต่ละครั้ง.....	2.47	.82	น้อย
9	นักศึกษาขาดการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณ ภาพชีวิตและสังคมบ่อยครั้ง	2.43	.92	น้อย
10	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจ กรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.46	.79	น้อย
	รวม	2.34	.67	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่าครูประจำกลุ่ม มีระดับปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยส่วนรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูประจำกลุ่มมีปัญหอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.04$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ด้านการวัดผลประเมินผล

ข้อ	ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1	ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการประเมินผลนักศึกษา.....	2.40	.79	น้อย
2	ครูประจำกลุ่มขาดความเข้าใจในวิธีการวัดผลการเรียนรู้ เนื่องจากขาดความเข้าใจในหลักสูตร.....	2.22	.81	น้อย
3	ครูประจำกลุ่มไม่มีการจัดทำคะแนนระหว่างภาคเรียน.....	1.87	.90	น้อย
4	ก่อนประเมินผลมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียนและไม่มาพบกลุ่ม.....	2.79	1.10	ปานกลาง
5	ครูประจำกลุ่มขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดผลประเมินผล.....	2.92	1.10	ปานกลาง
6	ครูประจำกลุ่มขาดการดูแลและความก้าวหน้าของผู้เรียน.....	2.40	1.01	น้อย
7	ครูประจำกลุ่มไม่มีเวลาตรวจแบบฝึกหัดเพราะมีภาระอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทำด้วย.....	2.63	.99	ปานกลาง
8	แนวปฏิบัติในการประเมินผลไม่มีความชัดเจนยากต่อการปฏิบัติ.....	2.54	.91	ปานกลาง
9	นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน...	2.63	.88	ปานกลาง
10	การประเมินผลการเรียนไม่ได้เก็บคะแนนเป็นระยะๆ ระหว่างภาคเรียน.....	2.19	1.05	น้อย
	รวม	2.46	.69	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่าครูประจำกลุ่ม มีระดับปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูประจำกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นในข้อต่อไปนี้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ แนวทางปฏิบัติในการประเมินผลไม่มีความชัดเจนยากต่อการปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.54$) นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 2.63$) ครูประจำกลุ่มไม่มีเวลาตรวจแบบฝึกหัด เพราะมีภาระอื่นที่ได้มอบหมายให้ทำด้วย ($\bar{X} = 2.63$) ก่อนประเมินผลมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียนและไม่มาพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.79$) และครูประจำกลุ่มขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 2.92$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกลเป็นรายด้านและรวมวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างใช้การทดสอบค่า $t - test$

3.1 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเพศ

ตาราง 7 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามเพศ (ชาย,หญิง) โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน

ปัญหา	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	— X	S.D	— X	S.D	
1.ปัญหาด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.70	.71	2.70	.69	-.01
2.ปัญหาด้านการสอนเสริม	2.84	.73	2.77	.73	.57
3.ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.33	.65	2.34	.68	-.13
4.ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	2.53	.72	2.42	.68	.92
รวม	2.61	.64	2.57	.60	.36

จากตาราง 7 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผลโดยจำแนกตามเพศ (ชาย และ หญิง) โดยรวมทุกด้าน ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.2 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามอายุ

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามอายุ (ต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป) โดยรวม และ แยกเป็นรายด้าน

ปัญหา	อายุ				t
	N =23 ต่ำกว่า 30 ปี		N = 111 30 ปีขึ้นไป		
	— X	S.D	— X	S.D	
1. ปัญหาด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.90	.54	2.67	.69	2.26*
2. ปัญหาด้านการสอนเสริม	2.95	.82	2.76	.71	1.02
3.ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.43	.56	2.32	.68	.79
4. ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	2.71	.67	2.41	.69	1.94
รวม	2.78	.56	2.55	.62	1.77

จากตาราง 8 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและด้านการวัดผลประเมินผล โดยจำแนกตามอายุ (ต่ำกว่า 30 ปีและ 30 ปีขึ้นไป) โดยรวม ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.3 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสถานภาพสมรส

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามสถานภาพสมรส (โสด และ สมรส) โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน

ปัญหา	สถานภาพสมรส				t
	N = 47 โสด		N = 87 สมรส		
	— X	S.D	— X	S.D	
1. ปัญหาด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.82	.57	2.64	.72	1.62
2. ปัญหาด้านการสอนเสริม	2.86	.75	2.77	.71	.72
3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.43	.56	2.29	.72	1.24
4. ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	2.57	.62	2.40	.73	1.38
รวม	2.68	.53	2.54	.65	1.43

จากตาราง 9 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผล โดยจำแนกตามสภาพสมรส (โสดและสมรส) โดยรวม ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.4 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปฏิบัติงาน(ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป) โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

ปัญหา	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน				t
	N = 42 ต่ำกว่า 5 ปี		N = 92 5 ปีขึ้นไป		
	— X	S.D	— X	S.D	
1. ปัญหาด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.75	.68	2.69	.68	.48
2. ปัญหาด้านการสอนเสริม	2.81	.75	2.79	.72	.16
3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.38	.60	2.32	.70	.51
4. ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	2.51	.70	2.44	.70	.54
รวม	2.63	.59	2.57	.63	.48

จากตาราง 10 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน (ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป) โดยรวม ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3.5 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามสถานภาพของครูประจำกลุ่ม

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามสถานภาพของครูประจำกลุ่ม(เป็นครูประจำการ และ ไม่เป็นครูประจำการ) โดยรวม และแยกเป็นรายด้าน

ปัญหา	สถานภาพของครูประจำกลุ่ม				t
	N = 114 เป็น ครูประจำการ		N = 20 ไม่ เป็นครูประจำการ		
	— X	S.D	— X	S.D	
1. ปัญหาด้านกระบวนการเรียนการสอน	2.67	.68	2.74	.67	-.22
2. ปัญหาด้านการสอนเสริม	2.81	.73	2.74	.70	.42
3.ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	2.35	.66	2.29	.74	.36
4. ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล	2.48	.70	2.33	.70	.91
รวม	2.60	.61	2.54	.62	.37

จากตาราง 11 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล โดยจำแนกตามสถานภาพของครูประจำกลุ่ม (เป็นครูประจำการและไม่เป็นครูประจำการ) โดยรวม ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยม วิธีเรียนทางไกล

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูประจำกลุ่มนั้นมีผู้ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิดมาเป็นจำนวน 24 คน ดังรายละเอียดในตาราง 12 และ ตาราง 13

ตาราง 12 ปัญหาของครูประจำกลุ่มที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษาผู้ใหญ่

ปัญหา	ความถี่
1. ค่าตอบแทนการสอนเสริมน้อย	16
2. ครูประจำกลุ่มขาดคู่มือและอุปกรณ์สำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน	13
3. ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการสอนเสริม	11
4. นักศึกษาขาดเรียนบ่อยครั้ง	9
5. ขาดคู่มือและเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล	9
6. นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่อ่านหนังสือมาล่วงหน้า	6
7. ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่แน่นอน	5
8. เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไป	3
9. ขาดการประสานงานระหว่างศูนย์บริการเขตกับสถานที่พบกลุ่ม	2

จากตาราง 12 พบว่า ครูประจำกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ค่าตอบแทนการสอนเสริมน้อย (16) ครูประจำกลุ่มขาดคู่มือและอุปกรณ์สำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน (13) ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการสอนเสริม (11) นักศึกษาขาดเรียนบ่อยครั้ง (9) ขาดคู่มือและเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล (9) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่อ่านหนังสือมาล่วงหน้า (6) ขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่แน่นอน (5) เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไป (3) และ ขาดการประสานงานระหว่างศูนย์บริการเขตกับสถานที่พบกลุ่ม (2) ตามลำดับ

ตาราง 13 ข้อเสนอแนะของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการ
ศึกษาผู้ใหญ่

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรมีอุปกรณ์ไว้รองรับการจัดกิจกรรมจากศูนย์บริการเขต	10
2. ศูนย์บริการเขตควรให้คำแนะนำในการหาวิทยากรสอนเสริม	8
3. ควรกำหนดรูปแบบการวัดผลประเมินผลกลางภาคให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	5
4. ควรมีคณะกรรมการวัดผลประเมินผลออกแบบทดสอบ ติดตามผลการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม	5
5. ควรจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	3
6. ควรมีการวัดผลประเมินผลหลายๆ วิธี	3
7. ควรเน้นนักศึกษาเป็นแกนสำคัญและให้ความสำคัญกับนักศึกษามากกว่าการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีและเกิดขึ้นเท่านั้น	2
8. ควรมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งเมื่อจบกิจกรรม	

จากตาราง 13 พบว่า ครูประจำกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ควรมีอุปกรณ์รองรับการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตจากศูนย์บริการเขต (10) ศูนย์บริการเขตควรให้คำแนะนำในการหาวิทยากรในการสอนเสริม (8) ควรกำหนดรูปแบบการวัดผลประเมินผลกลางภาคเรียนให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (5) ควรมีคณะกรรมการวัดผลประเมินผลออกแบบทดสอบ ติดตามผลการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม (5) ควรจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับท้องถิ่น (3) ควรมีการวัดผลประเมินผลหลายๆ วิธี (3) ควรเน้นนักศึกษาเป็นแกนสำคัญและให้ความสำคัญกับนักศึกษามากกว่าการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีขึ้นเท่านั้น (2) และควรมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งเมื่อจบกิจกรรม (2) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งในบทนี้จะสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพของครูประจำกลุ่ม
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

2. สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของการจัดระบบการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูประจำกลุ่มในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูประจำกลุ่มที่สอนในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,038 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูประจำกลุ่มที่สอนในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 134 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของครูประจำกลุ่ม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน สถานภาพของครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาของครูประจำกลุ่ม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูประจำกลุ่ม

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งหมด 134 ฉบับ ได้รับคืนครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบครบถ้วนสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ วิเคราะห์ได้จำนวน 134 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ทำการวิเคราะห์โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงนับความถี่ และการคำนวณค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ปัญหาของครูประจำกลุ่ม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านรวมทุกด้าน และรายชื่อ
3. ทดสอบสมมุติฐาน จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ โดยการเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ปัญหาของครูประจำกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้ ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t - test)
4. ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูประจำกลุ่ม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแจกแจงความถี่

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่าปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 2.70 ด้านการสอนเสริมมีค่าเฉลี่ย 2.80 และปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีค่าเฉลี่ย 2.34 ด้านการวัดผลประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 2.46

2. การเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทียบระหว่างกลุ่มตามสมมุติฐานที่วางไว้พบผล ดังนี้

2.1 ครูประจำกลุ่มเพศชายและเพศหญิงมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้

2.2 ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ อายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสโสดและสมรส มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านก็พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.5 ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพของครูประจำกลุ่มที่เป็นครูประจำการและไม่เป็นครูประจำการโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด คือ ครูประจำกลุ่มขาดคู่มือและอุปกรณ์สำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน, นักศึกษาขาดเรียนบ่อยครั้ง, นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่อ่านหนังสือมาล่วงหน้า, เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไป, ควรมีการจัดสัมมนาเรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนจะได้เป็นแนวปฏิบัติในทางเดียวกัน และขาดการประสานงานระหว่างศูนย์บริการเขตกับสถานที่พบกลุ่ม

ด้านการสอนเสริมเรียงตามความถี่สูงสุด คือ ค่าตอบแทนการสอนเสริมน้อย, ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการสอนเสริม, ศูนย์บริการเขตควรให้คำแนะนำในการหาวิทยากรสอนเสริม, และควรจัดสอนเสริมให้เป็นกลุ่มใหญ่ เนื่องจากวิทยากรสอนเสริมหายาก

ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เรียงตามความถี่สูงสุด คือ ควรมีอุปกรณ์ไว้รองรับการจัดกิจกรรมจากศูนย์บริการเขต, ขาดการวางแผนในการจัดกิจกรรมที่แน่นอน, ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของท้องถิ่น, และควรเน้นนักศึกษาเป็นแกนสำคัญและให้ความสำคัญกับนักศึกษามากกว่าการจัดกิจกรรมให้มีและเกิดขึ้นเท่านั้น

ด้านการวัดผลประเมินผล เรียงตามความถี่สูงสุด คือ ขาดคู่มือและเครื่องมือในการวัดผลประเมินผล, ควรกำหนดรูปแบบการวัดผลประเมินผลกลางภาคให้เป็นในแนวเดียวกัน, ควรมีคณะกรรมการวัดผลประเมินผลออกแบบทดสอบ ติดตามผลการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม, ควรมีการประเมินผลหลาย ๆ วิธี และควรมีการประเมินผลทุกครั้งเมื่อจบกิจกรรม

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาคณะใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาวิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็น

เช่นนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนการเรียน จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องทำความเข้าใจอย่างทอ้งแท้ โดยเฉพาะครูประจำกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงในการที่จะต้องทำความเข้าใจ และอาจจะเป็นจากหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดังนี้

การพบกลุ่มเพื่อการเรียนการสอน กรณีที่ 1 มีกลุ่มผู้เรียน กรณีที่สถานศึกษา มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนรวมกันแล้วได้เพียง 1 กลุ่ม ครูประจำกลุ่มสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามเกณฑ์การจัดกิจกรรมพบกลุ่มแบบเดิมได้ กล่าวคือพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียนทุกหมวดวิชา กรณีที่ 2 มีกลุ่มผู้เรียน การบริหารการพบกลุ่มเพื่อการเรียนการสอน มีหลักการดังนี้ แต่ละกลุ่มมีจำนวนนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ให้เลือกผู้แทนครูประจำกลุ่ม 1 คน จากครูประจำกลุ่มทุกคน ให้เป็นหัวหน้าครูประจำกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน ระหว่างกลุ่มและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของทุกกลุ่มให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ครูประจำกลุ่มแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้วิชาสามัญแตกต่างกันอย่างน้อย 4 วิชา เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น และครูประจำกลุ่มแต่ละคนจะต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 4 ค) จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูประจำกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิงขรรัตน์ (2540 : 111) ที่ได้ศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลางโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

1.1 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประจำกลุ่ม มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่ม ในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้คือ วางแผนการสอนร่วมกับนักศึกษากลุ่มของตนเองตลอดภาคเรียน จัดทำแผนการเรียนการสอนเป็นรายสัปดาห์ ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ ของนักศึกษา ทำหน้าที่สอนในหมวดวิชาที่ตนเองมีความถนัด ประสานงานจัดหาผู้รู้ วิทยากรในแต่ละสาขาวิชามาสอนเสริมเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม พบกลุ่มและจัดทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬาชุมชน กิจกรรมส่งเสริมประเพณี เป็นต้น และประเมินผลการเรียนระหว่างภาคเรียนพร้อมทั้งประเมินผลวิชาที่ตนเองถนัด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 9 –10 ค) ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าที่มีปัญหามากคือ ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนดีขึ้น ประกอบกับนักศึกษาทางไกล ต้องเรียนด้วยตนเองโดยใช้สื่อหลัก ได้แก่ แบบเรียนและสื่อเสริม ได้แก่ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ สไลด์ เทปคาสเซต ซึ่งอุปกรณ์การเรียนเหล่านี้เป็น

สิ่งที่สำคัญในการเรียนวิธีเรียนทางไกล ซึ่งสอดคล้องกับสกินเนอร์ (Skinner, 1968 : 64 – 68) กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ว่าการเรียนระดับใดก็ตาม ควรมีเครื่องมือในการ ให้ผู้เรียนตามความสามารถและเรียนด้วยความสบายใจ เครื่องมือเป็นสื่อการเรียนที่ก่อให้เกิดการเสริมแรงแก่ผู้เรียนและเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม

1.2 ด้านการสอนเสริม โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประจำกลุ่มส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด คือ ต้องมีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวนี้ จึงทำให้ครูประจำกลุ่มมีความสามารถในวิชาจำเป็นต้องสอนเพิ่มเติมได้ โดยไม่ต้องอาศัยวิทยากรพิเศษเข้ามาช่วยในการสอนเสริมบางวิชา และประกอบกับเป็นการยุ่งยากในการจัดหาวิทยากรพิเศษ เพราะครูประจำกลุ่มไม่มีเวลาในการจัดหา เนื่องจากครูประจำกลุ่มมีภาระหน้าที่ประจำอยู่แล้ว และกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนแก่วิทยากรสอนเสริมน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ค่าตอบแทนของวิทยากรสอนเสริมน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.25$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ในการสอนเสริมของวิทยากรนั้นค่าตอบแทน (100 บาท/ชม.) ไม่พอกับค่าใช้จ่ายในการมาสอนแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงจันทร์ อินทนนท์ (2528 : 38 – 42) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก พบว่า อัตราค่าจ้างน้อยไม่พอกับงานนักศึกษา ค่าตอบแทนน้อย และขาดวัสดุอุปกรณ์

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูประจำกลุ่มมีทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เพราะว่ากิจกรรมที่พบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ครูประจำกลุ่มเห็นว่ามีค่าสำคัญ สามารถปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ให้โอกาสนักศึกษา มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ กล่าวคือขณะที่นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันทำให้นักศึกษาใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานอย่างมีเหตุผล (คนารัตน์ จงพิพัฒน์วินิจย์ 2540 : 89) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีปัญหาสูงสุดคือ ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.04$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เพื่อแก้ไขปัญหของสังคม หรือทำให้สังคมและชุมชนดีขึ้น อาทิเช่น การสอนผู้ไม่รู้หนังสือในหมู่บ้าน การจัดหรือรวมกลุ่มการสอนวิชาชีพกลุ่มสนใจ การประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ การสำรวจข้อมูลในระดับตำบล หมู่บ้าน และการอาสาสมัครเป็นผู้ดูแลเด็กในศูนย์การเรียน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 11 ข) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จำเป็นต้องใช้สื่ออุปกรณ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ทั้งสื่อพิมพ์และสื่อโสตทัศนูปกรณ์

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูประจำกลุ่มมีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่มเป็นระยะเวลานาน จึงทำให้มีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับน้อย และประกอบกับการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลที่ทำให้เห็นถึงกิจกรรมการเรียนการสอนว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด เนื่องจากการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ครูประจำกลุ่มจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำพากิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมส่งเสริมการวัดผลประเมินผลให้ดียิ่งขึ้น (รัตน สิงขรัตน์ 2540 : 112 – 113) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี บรรดาศักดิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มในโครงการยกระดับพื้นฐานการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เมื่อเปรียบเทียบโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพของครูประจำกลุ่ม ดังต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีเพศเป็นชายและหญิงมีปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงชัย สุทธิพันธ์ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูประจำกลุ่มโครงการยกระดับพื้นฐานการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน (ต่ำกว่า 30 ปีและ 30 ปีขึ้นไป)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 กับ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูประจำกลุ่มในระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี มีในกลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากกว่าครูประจำกลุ่มในกลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปี คือในกลุ่มอายุ ต่ำกว่า 30 ปีมีจำนวน 23 คน ในกลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไปมีจำนวน 111 คน จะเห็นได้ว่าครูประจำกลุ่มในกลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไปนี้จะอยู่ในช่วงของผู้ใหญ่ตอนปลาย ซึ่งพัฒนาตนเองอย่างมีศักยภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 19) ได้กล่าวว่าในวัยกลางคนมีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนและมีศักยภาพที่สามารถจะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิงขรรัตน์ (2540 : 114) พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กับอายุ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี กับ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนอยู่น้อย จึงอาจจะมีความวิตกกังวลในการจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจเนื่องจากระยะเวลาในการเป็นครูประจำกลุ่มไม่มากนัก จึงทำให้ขาดทักษะ และประสบการณ์ สำหรับครูประจำกลุ่มที่มีอายุ 30 ปี ขึ้นไปส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีทักษะ ประสบการณ์ ในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกันจึงมีปัญหาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพเป็นโสดและสมรส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพสมรส มีปัญหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล ไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้มีสภาพสมรสใด กล่าวคือ ทั้งผู้ที่มีสถานภาพโสดและสถานภาพสมรส สามารถปฏิบัติหน้าที่ครูประจำกลุ่มได้ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพียงแต่ว่าผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ครูประจำกลุ่มจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลตามเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดไว้ ตลอดทั้งต้องไม่เป็นผู้มีภาระอื่นมากและสามารถอุทิศ

เวลาให้กับกลุ่มผู้เรียนได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 58 ค) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูประจำกลุ่มที่มีสภาพสมรรถต่างกัน มีความความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทวี บรรดาศักดิ์ (2539 : 151) พบว่าโดยส่วนรวม ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลที่มีสถานภาพสมรรถต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

2.4 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ (ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) คล้ายคลึงกัน กล่าวคือครูประจำกลุ่มต้องผ่านการอบรม เพื่อทำความเข้าใจในการเปลี่ยนแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) และบทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่ม ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการเรียนการสอน และด้านธุรการ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2540 : 56-57 ค) จึงทำให้ไม่มีปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิงขรรัตน์ (2540 : 116) ได้ทำการศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคกลาง พบว่าครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

2.5 เปรียบเทียบปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพของครูประจำกลุ่ม (เป็นครูประจำการและไม่เป็นครูประจำการ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพครูประจำกลุ่ม ซึ่งเป็นครูประจำการและไม่เป็นครูประจำการ มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัด

กระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพเป็นครูประจำการส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพเป็นครูประจำการ เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นครูประจำกลุ่มมาเป็นระยะเวลานาน จึงเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับไม่มากนัก สำหรับครูประจำกลุ่มที่ไม่ได้เป็นครูประจำการ ก่อนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่ม ก็ต้องผ่านการอบรมครูประจำกลุ่มตามเกณฑ์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาสิงขรรัตน์ (2540 : 116) พบว่า สถานภาพของครูประจำกลุ่มต่างกัน ครูประจำกลุ่มที่เป็นครูประจำการและครูประจำกลุ่มที่ไม่เป็นครูประจำการมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร มีปัญหา ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านการวัดผลประเมินผล ได้แก่ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ นั้น วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น ได้แก่ สื่อแบบเรียนและชุดวิชาซึ่งจะเป็นสื่อหลัก รวมทั้งโสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 162) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่มีส่วนช่วยในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ประสบผลสำเร็จอย่างมาก คือ การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ให้ประสบผลดียิ่งขึ้น สำหรับด้านการสอนเสริม มีปัญหาคือ ค่าตอบแทนในการสอนเสริมของวิทยากรพิเศษน้อย (100/ 1 ชม.) จึงทำให้ครูประจำกลุ่มมีปัญหาในการจัดหาวิทยากรสอนเสริมในวิชาที่ยาก ดังนั้นกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรพิจารณาขึ้นค่าตอบแทนของวิทยากรสอนเสริม ให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการค้นพบ ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูประจำกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ดังนั้นควรจัดให้มีการอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เพื่อที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากการศึกษาด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัสดุอุปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อที่เป็นทั้ง สื่อพิมพ์และทัศนูปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่ม

1.3 จากการศึกษาด้านการสอนเสริม พบว่า เกณฑ์กำหนดของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเกี่ยวกับค่าตอบแทนในการสอนเสริมของวิทยากรพิเศษน้อยเกินไป ซึ่งทำให้ครูประจำกลุ่มจัดหาวิทยากรพิเศษได้ยาก จึงควรกำหนดเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรพิเศษในการสอนเสริมให้สูงขึ้นกว่าเดิม หรือศูนย์บริการเขตควรจัดหาวิทยากรพิเศษในการสอนเสริมโดยการสอนเป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีศักยภาพในวิชาที่ยาก มากยิ่งขึ้น

1.4 ควรกำหนดรูปแบบการวัดผลประเมินผลกลางภาคเรียนให้เป็นแนวทางเดียวกัน กล่าวคือให้ครูประจำกลุ่มของแต่ละกลุ่ม ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตมีนบุรี ได้มาร่วมกันวางแผนทางในการจัดการวัดผลประเมินผลกลางภาคเรียน ให้เป็นมาตรฐาน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ซึ่งจะทำให้การวัดผลประเมินผลการเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ดังนี้

2.1 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จึงได้ข้อมูลจากครูประจำกลุ่มเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาไปศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตอื่นๆ เพื่อได้ผลการวิจัยทั้งกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาเฉพาะกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เช่น ปัญหาด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาด้านการสอนเสริม ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เป็นต้น

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยปัญหาของครูประจำกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา แบบชั้นเรียน หรือแบบตนเอง ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานครทั้งหมดทุกแห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเสริมการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน,กรม การพบกลุ่มและการสอนเสริม. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร, 2540. ก
- การใช้ชุมชนเป็นฐานในการจัดกิจกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร, 2540. ข
- คู่มือดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียน, 2540. ค
- คู่มือนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2,2540.ง
- แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพบกลุ่มเพื่อการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร. 2540. จ
- แนวทางการรับสมัครนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร, 2540. ช
- สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสายสามัญ. กรุงเทพฯ
: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร, 2540. ซ
- กณารัตน์ จงพิพัฒน์วิชัย. ความคิดเห็นต่อกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด
กาญจนบุรี. ปรินญาณินพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540 อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ ภิรมมทรัพย์. การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการ
สอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร. ปรินญา
ณินพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
อัดสำเนา.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. หลักสูตรและบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการ
สอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2528.
- ชโรทัย ปัญติ. ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนและผู้สูงอายุในหลัก
สูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จังหวัดกำแพงเพชร.
ปรินญาณินพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. อัดสำเนา.

- ถิรภัทร์ สุวรรณชาติ. การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา
- ทรงชัย สุทธิพันธ์. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล
ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานิพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ทวี ทวีชนม์. ความคิดเห็นของครูที่สอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือน
จำและทัณฑสถาน. ปรินญานิพนธ์, 2539. อัดสำเนา.
- ทวี บรรดาศักดิ์. การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่มโครงการยกระดับ
พื้นฐานการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตการศึกษา 12. ปรินญานิพนธ์,
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- พัชรา สังข์ศรี. การศึกษาปัญหาในการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสาย
สามัญ ระดับมัธยมศึกษาโดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตอุตสาหกรรม
ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปรินญานิพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
ฟิงเกอร์ปรีน, 2535
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย. คู่มือการเรียบเรียงปรินญานิพนธ์.
กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์, 2540.
- รัตนา สิงขรรัตน์. ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการ
ศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน
เขตภาคกลาง. ปรินญานิพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2524.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม,
2521.
- สมนึก ชาติทอง. ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
ประจำกลุ่มในเขตภาคกลาง. ปรินญานิพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะ

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2538.
- สมหมาย เขยชม. การศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่ม
ประกาศนียบัตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน. ปรินญาณินพนธ์, กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- แสงจันทร์ อินทนนท์. รายงานการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน. ประเภทบุคคลภายนอก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ส่วนกลาง.
ปรินญาณินพนธ์, กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.
กรุงเทพฯ : พันนี้ พับบลิชซิ่ง, 2535.
- เลาเวนี เลวลีย์. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- Bartels, John. "Study Experiences of Graduates and Dropouts at the Fern University,
Bulletin of International Council for Distance Education. Vol.7. January,
1985.
- Caruthers B. "Teacher Preparation and Experienced Related to Achievement of the
Fifgh Grade Pupils in Science." **Dissertation Abstrat International**. 28 :
1978 – A, December, 1976.
- Ferguson, George A. **Statistical Analysis in Pschology and Education**. 5th ed., Tokyo,
Mc Graw-Hill Book Company, 1981.
- Langenbach. Michael. "Dissertation of an Instrument to Measure teacher's Attilude
Toward Curriculum Use and Planning". **Education Research**. 1 : 35 : 58,
September, 1972.
- Langerman, Phillip D. **You can Be a Successful Teacher of Adults**. Washington. D.C. :
National for Public Continuing and Education, 1974.
- Purvis, June. "Some Problems of Teaching and Learning and Learning Within the Open
University," **Education Research**. 21 (3) : 163 – 175; July, 1980.
- Skinner, B.F. **The Technology of Teaching**. New York : Meredith Publishing Company,
1968.
- Taba; Hilda. **Curriculum Theory : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace
and Wold, Inc., 1962.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

(สำเนา)

ที่ ทม 1005/พิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 คลองเตย กทม. 10110

20 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ครูประจำกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ภาคิวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ขอรับรองว่านางสุภาณี นคร เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ สารนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้ครูประจำกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ที่ กำลังปฏิบัติหน้าที่ครูประจำกลุ่ม ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในเดือนธันวาคม 2541 นี้

ภาคิวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.เชิยรศรี วิวิธสิริ)

หัวหน้าภาคิวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคิวิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 2583997 ต่อ 20

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง

**ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่
ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา
วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล
จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานและสถานภาพของ
ครูประจำกลุ่ม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนการศึกษา
ผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา
วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับน้ำหนัก ถ้าหากข้อคำถามนั้น ๆ ท่านเห็นว่าเป็นปัญหา
ตามลำดับดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนน	5	คะแนน
เป็นปัญหามาก	กำหนดคะแนน	4	คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	กำหนดคะแนน	3	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	กำหนดคะแนน	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้แล้วในตอนที่สอง

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐
หน้าข้อความ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุของท่านในปัจจุบัน

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

☐ โสด

☐ สมรส

4. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

5. สถานภาพของครูประจำกลุ่ม

☐ เป็นครูประจำการ

☐ ไม่เป็นครูประจำการ

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โปรดพิจารณาว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกลนั้น ท่านประสบปัญหาในด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและด้านวัดผลประเมินผลมากน้อยเพียงใด จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพปัญหาที่ท่านประสบอยู่ตามความเป็นจริง

สภาพปัญหาของครูประจำกลุ่ม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกระบวนการเรียนการสอน					
1. ครูประจำกลุ่มไม่ได้ศึกษารายละเอียดจากคู่มือดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ใหม่					
2. ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
3. ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ใหม่					
4. ครูประจำกลุ่มขาดการให้คำปรึกษาในการแนะแนวแก่ผู้เรียน					
5. กิจกรรมการเรียนการสอนขาดการสอดแทรกหรือสลับด้วยกิจกรรมนันทนาการ					
6. ครูประจำกลุ่มขาดการมอบหมายให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมสำคัญและกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ					
7. ครูประจำกลุ่มขาดคู่มือในการจัดการเรียนการสอน					
8. ครูประจำกลุ่มขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและการทำงานของนักเรียน					
9. ครูประจำกลุ่มขาดการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ แก้ปัญหาหรือพัฒนาต่าง ๆ					
10. ครูประจำกลุ่มขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างกลุ่มสัมพันธ์ที่ดี					

สภาพปัญหาของครูประจำกลุ่ม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนการสอนไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล					
12. ครูประจำกลุ่มขาดความเข้าใจจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่					
13. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาปฏิบัติจริง ไม่ตรงความสนใจ					
14. ครูประจำกลุ่มไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังจริยธรรมและความมีระเบียบวินัย					
ด้านการสอนเสริม					
1. วิทยาการสอนเสริมบางท่านขาดความรับผิดชอบ					
2. ค่าตอบแทนของวิทยาการสอนเสริมน้อยเกินไป					
3. ครูประจำกลุ่มและวิทยาขาดอุปกรณ์ในการสอนเสริม					
4. ขาดการติดต่อประสานงานระหว่างครูประจำกลุ่มและวิทยาการสอนเสริม					
5. ขาดการติดตามผล ควบคุม กำกับดูแลการสอนเสริมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 4					
6. ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนการสอนเสริมและการจัดให้มีเอกสารที่เกี่ยวกับการสอนเสริมบริการแก่นักศึกษา					

สภาพปัญหาของครูประจำกลุ่ม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ขาดการประสานงานกับโรงเรียนในชุมชน เพื่อฝึกทักษะการทดลองการปฏิบัติจริงในห้องปฏิบัติการในการสอนเสริม					
8. ครูประจำกลุ่มขาดการมอบหมายภารกิจ และนัดหมายการพบกลุ่มเพื่อการสอนเสริมครั้งต่อไป					
9. ขาดการประเมินผลการเรียนในหมวดวิชา ที่สอนเสริมร่วมกันระหว่างครูประจำกลุ่ม และวิทยากรพิเศษ					
10. ในการสอนเสริมครูประจำกลุ่มและ วิทยากรมีการทดสอบระหว่างเรียนและ หลังการเรียนแต่ละครั้ง					
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม					
1. ขาดการวางแผนการพบกลุ่มระหว่างครู ประจำกลุ่มกับนักศึกษา					
2. ครูประจำกลุ่มไม่ค่อยสนับสนุนการจัดกิจกรรมในชุมชน					
3. ครูประจำกลุ่มขาดการปลุกฝังนักศึกษาใน ด้านคุณธรรม					
4. ครูประจำกลุ่มขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นใน การจัดกิจกรรม					
5. ครูประจำกลุ่มไม่สนับสนุนและส่งเสริม ประชาธิปไตยและสิ่งแวดล้อม					

สภาพปัญหาของครูประจำกลุ่ม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ครูประจำกลุ่มไม่ได้จัดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน					
7. ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเมื่อมีการพบกลุ่ม					
8. ครูประจำกลุ่มขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง					
9. นักศึกษาขาดการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมบ่อยครั้ง					
10. ครูประจำกลุ่มขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม					
ด้านการวัดผลประเมินผล					
1. ครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการประเมินผลนักศึกษา					
2. ครูประจำกลุ่มขาดความเข้าใจในวิธีการวัดผลการเรียน เนื่องจากขาดความเข้าใจในหลักสูตร					
3. ครูประจำกลุ่มไม่มีการจัดทำคะแนนระหว่างภาคเรียน					
4. ก่อนประเมินผลมีการติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียนและไม่มาพบกลุ่ม					
5. ครูประจำกลุ่มขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดผลประเมินผล					
6. ครูประจำกลุ่มขาดการดูแลและความก้าวหน้าของผู้เรียน					

ตอนที่ 3

ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการศึกษาผู้ใหญ่ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร อย่างไรหรือไม่ ถ้ามีโปรดให้ข้อเสนอแนะของท่านโดยการเขียนตอบข้อคำถามข้างล่างต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะด้านการสอนเสริม

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะด้านการวัดผลประเมินผล

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

สุภาณี นคร ผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสุภาณี นคร
เกิดวันที่	20 มีนาคม 2497
สถานที่เกิด	อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	83 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โทร. 375-6201
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนวัดป่าเพ็ญเหนือ สำนักงานเขตมีนบุรี สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โทร. 517-0906
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2511	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดพระวิสุทธิวงศ์ จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพระวิสุทธิวงศ์ จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2524	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่
ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุภาณี นคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง 2540) สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการสอนเสริม ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวตาม เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และสถานภาพของครูประจำกลุ่ม และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 134 ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก จำนวน 44 ข้อ และคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ครูประจำกลุ่มมีปัญหาโดยรวมด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนและด้านการสอนเสริมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาโดยรวมด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมและด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับน้อย
2. ครูประจำกลุ่มที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านครูประจำกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูประจำกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ครูประจำกลุ่มที่มีสถานภาพของครูประจำกลุ่มแตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

PROBLEMS OF GROUP-TUTOR TEACHERS IN GENERAL ADULT
TEACHING ACTIVITIES ACCORDING TO INFORMAL EDUCATION
(REFORMING CURRICULUM 1997 COPY) GENERAL EDUCATION
SECONDARY LEVEL BY DISTANCE LEARNING
IN MEENBURI DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN.

AN ABSTRACT
BY
SUPANEE NAKORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master Education degree in Adult Education
At Srinakharinwirot University

March 1999

The purpose of this research for study the problems of group-tutor teachers in general adult teaching activities according to informal education (reforming curriculum 1997 copy) general education secondary level by distance learning Meenburi district, Bangkok Metropolitan about organizing 4 aspects learning and teaching such as learning and teaching process, remedy aspect, quality of life and social and evaluation developed activities in order to compare problems In organizing learning and teaching activities according to gender , age, marriage status, working experience group-tutor teachers status and together various suggestions and tips concerning problems of group-tutor teachers about organizing 4 aspects of learning and teaching activities

Sampling groups in this study are 134 targeted teachers from general education secondary level by distance study method Meenburi district Bangkok Metropolitan. First semester 1997 academic year in this study the method in total 44 questions and opened ended question to ask teachers to fill out their suggestion about the idea of organizing and teaching activities. Statistics that is used to analyze the data is 100 % , average, standard deviation and t-test.

The result of research as following :

1. The group-tutor teachers have problems about organizing the process of teaching and remedy at average level and they have problems about organizing quality of life and social development and about student evaluation at the low level.
2. The different gender of group-tutor teachers causes problems in organizing teaching and learning activities in adult education. No statistical significance was found.
3. The different age of group-tutor teachers causes problems in organizing teaching and learning activities in adult education . No statistical significance was found. But when considered each aspects, the different age of group-tutor teachers causes the problems in organizing teaching and learning process. There was significant difference at .05 .
4. The different experience of the different position of group-tutor teachers causes the problems in organizing teaching and learning activities in adult education. No statistical significance was found.
5. The different marriage status of the group-tutor teachers causes the problems in organizing teaching and learning activities in adult education. No statistical significance was found.

6. The different of role and status of group-tutor teachers causes the problems in organizing teaching and learning of adult education. No statistically significant was found.